

## İNGİLİSCƏ-AZƏRBAYCANCA ZOOMETAFORİZMLƏR LÜĞƏTİ

Redaktor: AMEA-nın müxbir üzvü, professor A.A.Axundov

Rəyçilər: Filologiya elmləri namizədi, dosent A.Y.Məmmədov  
Filologiya elmləri namizədi, dosent Ç.H.Qurbanlı  
Filologiya elmləri namizədi, dosent M.M.Paşayeva

**Baki, "Nurlan", 2004**

*Lüğətdə ingilisdilli elmi, bədii əsərlərdən və mətbuatdan seçilmiş, lüğətlərdən toplanmış 777 zoometaforizm verilmişdir. Bunlardan 150-si leksik, 627-si isə frazeoloji vahiddir. Onların Azərbaycan dilində qarşılığı və xarakteristikası təqdim olunur.*

### **Şərti işarələr və ixtisarlar:**

- [ ] - hərfi tərcümə

- mənası

= - Azərbaycan dilində qarşılığı

- = - hərfi tərcümə ilə Azərbaycan dilindəki qarşılıq üst-üstə düşdükdə

- Am. – amerikan ingiliscəsində

a. (adjective) - sifət

v. (verb) – fəl

n. (noun) - isim

## **ZOOMETAFORİZMLƏR VƏ ONLARIN LÜĞƏTİ**

"Zoometaforizm" termini altında heyvan, quş, həşərat, balıq adlarının (zoonimlərin) hərfi mənası əsasmda yaranmış və insanın obrazlı səciyyələndirilməsi funksiyasında çıxış edən, emosional-ekspressiv vəzifə daşıyan metaforik söz və ifadələri başa düşürük.

Söz və onun mənası, dilin məcazlar sistemi, o cümlədən metafora ilə əlaqədar dilçilikdə və bütövlükdə filologiyada fikir müxtəlifliyi qalmaqdadır. Leksikanın sistemli təşkili, leksik mənanın təbiəti və xüsusiyyətləri, zoonimlərdə semantik keçmələr, sözlərin və ifadələrin nitqdə öz məqamında düzgün işlədilməsi, zoonim və zoometaforizmlərlə bağlı bəzi terminlərin dəqiqləşdirilməsi aktual məsələlər kimi diqqəti cəlb edir. Polisemiya - özündə dil universalilərini cəlb edir; təfəkkür və dil imkanlarını, obyektiv aləmin

gerçəkliklərini, təcrübəsini, oxşarlıq və ziddiyyətlərini, bəşər təfəkkürü və təxəyyülünün hüdudsuzluğunu, məhdud dil resurslarını ümumiləşdirib göstərə bilir. Hər bir söz mənə kompleksinin ifadəçisidir.

Zoometaforizm kimi işlənən zoonimlər ingilis və Azərbaycan dillərində söz yaradıcılığı prosesində fəal iştirak edir və zəngin struktur xüsusiyyətlərə malikdir. Onomastik vahidlərin yaranmasında da zoonimlərin rolu böyükdür.

İngilisdilli elmi, bədii əsərlərdən, mətbuatdan seçilmiş, lüğətlərdən toplanmış 777 zoometaforizm lüğətdə öz əksini taptmışdır. Bunlardan, təxminən, 150-si leksik, 627-si isə frazeoloji vahiddir. Lüğətdə onların Azərbaycan dilində qarşılığı və aşağıdakı parametrlər üzrə xarakteristikalan verilmişdir: qarşılaşdırılan və müqayisə edilən dillərdə semantik paralelin olub-olmaması, sosiyyəvi funksiyada işlənilib-şlənməməsi, zoo-metaforizmlərin monosemantikliyi və ya polisemantikliyi, xarakterik mənaların sabitliyi və ya okkasionallığı, sabit birləşmələrin tərkibində işlədilmə imkanı, insanı müsbət və ya mənfi tərəfdən səciyyələndirmə potensialı, mənənin antonimliyə münasibəti, mənələrin oxşar və fərqli cəhətləri aşkar olunmuşdur. Zoonim və zoometaforizmlər dilin bütün xüsusiyyətlərini özündə ehtiva edib - birləşdirən, dildə möhkəmlənən vahid bir sahəni əhatə edir;

Zoometaforizmlərin mənaları dilin üslubi qatlarında, peşə-sənət leksikasında, jarqon leksikasında, canlı danışıq dilində əhəmiyyətli yer tutur;

Zoometaforizmlər ekspressiv-üslubi cəhətdən öz emosionallığı, obrazlılığı ilə seçilir və dildə rəngarənglik yaradır;

Zoometaforizmlər özlərində canlıların adlandırılmasında iştirak edən xüsusiyyətləri, xalqın tarixini, adət-ənənəsini, inamlarını, inanclarını, deyimlərini qoruyub saxlayır;

Zoometaforizmlər şair və yazıçıların, jurnalist, rejissor, bəstəkar və incəsənətin başqa sahələri ilə bağlı peşə sahiblərinin yaratdıqları əsərlərin ruhuna uyğun olaraq obyekt -material kimi çıxış edir;

Zoometaforizmlər toponim, hidronim, antroponim və ləqəblərlə birgə frazeoloji vahidlərdə işlədilir, o cümlədən kosmonimlərin adlandırılmasında da iştirak edirlər.

İngilis və Azərbaycan dili zoometaforizmlərinin insanı səciyyələndirən mənələrinin tutuşdurulması və müqayisəli tədqiqi çoxlu oxşar və fərqli cəhətlərin olduğunu göstərir:

1) Eşşək, tülkü, ilan, inək, keçi, qartal (şahin), soxulcan, taxtabiti, balina (kit), tutuquşu, meymun, xoruz və s. Onlarla metaforik keçmələr ingilis və Azərbaycan (habelə fransız, rıis və s.) dillərində eyni semantik mənaya malikdirlər və bir-biri ilə tamamilə ekvivalentdirlər; eşşək - avam, qanmaz, küt adamı; tülkü - bic, hiyləgər, yaltaq; ilan - kəmfürsət, kinli, yolagctməz, sülük - qılıqsız; inək - kök, yöndəmsiz, lırt, kobud, avam adamı; meymun - eybəcər, çirkin, iyrenc adamı; tutuquşu - müstəqil fikri olmayan adamı səciyyələndirmək üçün işlədilir.

Bizcə, zoometaforik keçmələrdə üst-üstə düşən cəhətlərin müxtəlifsystemli dillərdə semantik uyğunluğu heyvan, quş, həşəratların təbiətinin, xarakterinin, zahiri görkəminin eyni olması ilə bağlıdır. Dil əlaqələri də ıstisna olunmur:

2) İngilis və Azərbaycan dillərində zoometaforizmlərin semantikasında üst-üstə düşməyən cəhətlər də vardır. "Bayquş" sözü ingilis dilində "müdrük" adamı səciyyələndirmək üçün, "donuz" - göydən (yuxarıdan) gəlmiş "müqəddəs adam"ı, "inək" - hind dilində "gözəl", "müqəddəs adam"ı səciyyələndirmək üçün işlədilir. Azərbaycan dilində isə "bayquş" sözü fəlakət gətirən, xaraba qoyan, uğursuz adamı xarakterizə etmək üçün işlədilir. "Donuz" sözü Azərbaycan dilində (habelə,

ruscada) kobud, səliqəsiz, natəmiz, pinti adamı səciyyələndirmək üçün işlədilir. Bizcə, uyğun gəlməyən cəhətlərin olması hər bir xalqın milli mentaliteti, adət-ənənəsi, dünyagörüşü, təfəkkür tərzilə bağlıdır. Əgər rus və başqa bəzi dillərdə "aslan" zoometaforizmi kişilərə aid edilirsə, Azərbaycan dilində deyilir: "Aslanın erkəyi-dişisi olmaz".

Semantik baxımdan bir-birinə qismən uyğun gələn (fərqli çalarları olan) zoometaforizmlər də mövcuddur. İngilis və Azərbaycan dilində - qurd (canavar), it; fransız və Azərbaycan dilində - inək sözü buna misal ola bilər. Rus dili ilə müqayisədə belə faktlar daha çoxdur.

Bütün bunlar ingilis və Azərbaycan dillərinin müqayisəli leksikologiyasının çoxsahəli problemlərindən ən azı birini həll edir. Zoometaforizmlərin semantikasındakı oxşar və fərqli cəhətlər tərcümə nəzəriyyəsi məsələlərinin bəzi incəliklərini həll etməyə də kömək edir.

Avropa dilləri, o cümlədən roman və german dilləri zoometaforiyanı hesabına ingilis zoometaforiyanı xeyli artmış və daha da rəngarəng olmuşdur. Bu, ük növbədə xalq məsələlərinin və eləcə də müəllif tərəfindən uydurulmuş sitatların və aforizmlərin- keçməsinə aiddir. Burada elmin və lüğətlərin əhəmiyyətini azaltmaq olmaz.

İngilis zoometaforiyanı tematik cəhətdən o mənada rəngarəngdir ki, heyvanlar aləminin ən nadir, fərqli nümayəndələrini, bütün cins və növdən olan heyvan adlarını özündə ehtiva edib, cəmləşdirir. Çox zoonimdən isə çox da zoonictaforizm yaranır.

Leksemin bitkin təsviri yalnız bir neçə mətnin filoloji -lingvistik təhlili əsasında əldə edilə bilər. Bunun üçün semasiologiya, lingvostilistika, psixolingvistik, sosiolingvistik haqqında minimal biliklərə sahib olmaq və həmin məlumatdan istifadə edərək, düzgün təhlil aparmağa nail olmaq mümkündür.

Topladığımız zəngin dil faktlarına əsasən ingilis dilindəki zoometaforizmiəri mənşə cəhətdən dörd genoloji qrupa bölmək olar: 1) Avropa dilləri üçün ümumi olan koqnatlar (ass - eşşək, cow - inək, swine - donuz, wolf - canavar və s.); 2) Yalnız german dilləri üçün ümumi olan koqnatlar (bee - arı, fox - tülkü, hound - it, tatz, dove - göyərçin və s.); 3) Qeyri-german dillərindən qədim german dilinə keçmiş, adaptasiya olunub sabitləşmiş ən qədim alınmalar (ape - meymun, buffalo - öküz, cock - xoruz, crocodile- timsah və s.); 4) Müəyyən tarixi dövrlərdə əcnəbi dillərdən gəlmiş ekzotik zoonim sözlər (camel - dəvə, elephant - fil, peacock - tovuz quşu, shark - köpək balığı, skunk-skunks və s.).

Təxminən, eyni anoloji təsnifatı Azərbaycan dilinin zoometaforizmləri üçün də müəyyən etmək olar: 1) Türk, monqol və s. dillər ilə ortaqlı xalis Azərbaycan zoometaforizmləri: at, qoyun, inək və s.; 2) Yalnız oğuz və ya qıpçaq qrupu türk dilləri üçün ümumi olan zoometaforizmlər; 3) Qeyri-oğuz dillərindən qədim oğuz dilinə keçmiş, adaptasiya olunub sabitləşmiş və ən qədim alınma ekzotik zoometaforizmlər: meymun, fil, zürafə, timsah, hinduşka, aranqutan, timsah, şana-pipik, tovuz quşu, delfin, kit // balina və s.; 4) Azərbaycan dilində yaranıb formalaşan və işlənən xalis Azərbaycan zoometaforizmləri: it, bit, küçük, has, qarğa, soxulcan, tutbit və s.

Coğrafi ərazicə yaxın olan dillərin zoometaforizmləri daha çox uyğun gəlir.

Zoometaforiya sahəsində axtarışlar zamanı bəzən etimoloji əhəmiyyəti olan gözlənilməz və maraqlı faktlar diqqəti cəlb edir. Tədqiqat göstərir ki, hal-hazırda müasir ingilis dilində semantik cəhətdən əlaqələndirilməsi mümkün olmayan bəzi zoometaforizmlərin kökləri əslində etimoloji baxımdan bir olub: porselan və pig (donuz) zoonimlərinin sonda kökü - porcus (lat.) sözünə gedib çıxır. Shark (ing.) - (köpək balığı) sözünün -"əclaf", "alçaq" sözləri ilə əlaqəsi olduğu aşkar edilib. Başqa maraqlı faktlar da göstərmək olar: "urchin" sözü müasir ingilis dilində "oğlan uşağı", "ycniyetmə" deməkdir və "hedgehog" sözü ingilis dilində "kirpi" deməkdir. Bu sözlər etimoloji cəhətdən deyil, semantik baxımdan dubletdirlər: urchin -"ericus" (lat.) sözündən kök alıb, "ericus" sözü isə "er" - kirpi sözünün törəməsidir. Keçən əsrə qədər "urchin" sözü hələ də ilkin mənası olan -"kirpi" anlamında işlədirdi. ...Like ugly urchins thistle and short...(Spenser) - İyrənc kirpilər kimi kök və alçaq.

Bəzən demetaforik omonimiya ən yüksək inkişaf nöqtəsinə gəlib çatır və bu hal özünü qrammatik cəhətdən həmin sintaqmatik, həm də paradiqmatik olaraq göstərir. goose (ing) - "qaz" sözü məcazi mənada dərzi ütüsünə deyilirdi. Ola bilər ki, qazın (quşun) xarici görünüşünü nəzərə

alaraq, sonradan fiqural mənənin ayrılması, onun demetaforizasiyası, omonimə çevrilməsi və qrammatik paradiqmanın bölünməsi baş verir: goose, geese (cəm) - qaz, qazlar; goose, geese (cəm) - ütü, ütülər.

Tədqiqat zamanı belə hallarla da qarşılaşmaq olur ki, etimoloji cəhətdən əlaqəli olmayan, amma səslənməsinə görə yaxın olan iki leksem leksik-semantik cəhətdən birləşirlər və bununla əlaqədar olaraq mənənin məcazlaşması, fiqurallığı illuziyası yaranır və dildə möhkəmlənir. Beləliklə, digər məcazi mənələrdən semasioloji baxımdan fərqlənməyən yeni həmməna yaranır: müasir ingilis dilində "cow" (inək) sözü metaforik olaraq "qorxaq" mənəsini əldə edib, buradan da törəmə fel olan "to cow" - "qorxutmaq" yaranıb. Amma bu dəyişmə öz mənşəyini ilkin olaraq "cu" (qədim ingilis) - "inək" sözü ilə heç bir əlaqəsi olmayan, "coart" (norman-fran.), "cauda" (lat.) sözlərindən götürən, tarixən "coart" -qorxaq (müasir ing. - coward) sözü ilə yalnız səslənməsinə görə oxşar olduğundan baş verib. Bu cür semantik inkişaf yolu "lark" - torağay sözünün də müasir məcazi mənəsi üçün xarakterikdir. Bu sözün metaforik mənəsi -"şən, qayğısız adam" deməkdir. Buradan da "to lark" -şənlənmək, əylənmək felə yaranıb. Səslənmələrinə görə tarixən yaxın olan "lerhe" - "göl" şotlantizminin və onun - göldə olmaq, çimməklə, yaxud balıq tutmaqla "əylənmək" mənəsinin və "lark" -torağay sözünün semantik cəhətdən oxşadılması "to sky/ark" variantı ilə təsdiq olunur ki, burada - "sky" elementi semantik dəyişmənin metaforikliyi aydın şəkildə göstərir.

Zoometaforiya - dilin leksik tərkibinin clə bir bölməsidir ki, digər bölmələrlə - botasemiya, somasemiya, fitosemiya və s. ilə müqayisəli şəkildə və başqa dillərin zoometaforiyası ilə qarşılıqlı şəkildə öyrənilə bilər.

Zoometaforiya - dilin tək leksik vahidləri toplusu deyil, həm də ümumfiloloji tədqiqat üçün material mənbəyidir. Vizual və okkazonal zoometafora həm spontan məişət nitqində, həm də ədəbiyyatın bütün janrlarında geniş şəkildə istifadə edilir. Böyük üslubi imkanlara malikdir.

İngilis dilini, habelə başqa dilləri, onların idiomatikasını dərinləndirən öyrənmək üçün həmin dilin və ya dillərin zoometaforiyasını tədqiq etmək, lüğətini tərtib etmək və bilmək zəruridir.

Heyvan, quş, həşərat adları - nominativ leksikanın əsas hissələrindən biri və metaforik söz birləşmələrinin əsas yaranma mənbəyidir. Heyvan adları ilə işlənmiş sabit söz birləşmələrinin bir çox dünya dillərində geniş yayılmasına baxmayaraq, bu sahədəki tədqiqatlar azdır və səthi xarakter daşıyır. Müasir dövrdə frazeologiyanın ən aktual məsələlərindən biri onun sistemliyinin öyrənilməsidir. Bu mənada da təqdim olunan lüğətin böyük əhəmiyyəti vardır.

Zoofrazeologiyanın ingilis və Azərbaycan dili materialları əsasında təhlili göstərir ki, burada zoometaforizmlər aktiv peyorativliyə malikdirlər. İngilis dili frazeoloji vahidlərinin tərkibində ən aktiv fəaliyyət göstərən metaforikləşmiş heyvan adları aşağıdakılardır: dog, horse, hird, donkey, fish, chicken, cat, ass, cock, bull və s. Qeyd edək ki, hər iki dildə ev heyvanlarının adları metaforik şəkildə daha çox işlədilir.

İngilis və Azərbaycan dilində hər bir zoonim üçün sabit əlamətlər toplusu müəyyən edilmişdir. Çox vaxt bu əlamətlər müxtəlif sistemli dillərdə üst-üstə düşür: wolf - canavar: ac, acgöz, qəzəbli, qaniçən, qəddar; snake - ilan: murdar, iyrenc, kinli, amansız, qəddar; fox - tülkü: hiyləgər, tamahkar, bic, yaltaq, yalançı, ikiüzlü və s. Lakin üst-üstə düşməyən faktlar da, təbii ki, mövcuddur.

Tədqiqat göstərir ki, zoonim-komponentin frazeoloji aktivliyi - onda təkə zəngin assosiativ mənələrin olması ilə deyil, bir mənənin müxtəlif variantlarda ifadə olunması ilə də əldə edilə bilər: "səfchlik, axmaqlıq" mənəsi "eşşək" zoometaforizmi vasitəsilə bu cür frazeologizmlərdə ifadə olunur: ass in a lion's skin (şir dərisi geymiş eşşək) - İovğa, iddialı axmaq -- Ev buzovundan öküz olmaz; ass hetween two hundles of hay - (iki ot koması arasında qalmış eşşək) = İki eşşəyin arpasını bölə bilməyən axmaq; ass in grain - (buğdalığa düşmüş eşşək) --Eşşək nə bilir zəfəran - plov nədir və s. Ass - eşşək - heyvan adı - kök komponentdir və o, digər sözlərlə birlikdə vahid frazeoloji yuva əmələ gətirir. Zoofrazeologizmlərin məzmununu kök (nüvə) komponent prizmasından nəzərdən keçirərək, biz heyvan adının metaforik mənəsinin vacibliyini görürük. Belə ki, həmin zoometaforik mənə əsasında bütövlükdə söz birləşməsinin mənə

məzmunu formalaşır.

Müxtəlif zoonim - komponentlər insanlar aləmindəki münasibətlərin xarakterini əks etdirirlər. Heyvan adlarının assosiativ əlaqələrinin əsas istiqamətlərindən biri insanın cins və yaş xüsusiyyətlərinə əsaslanır. Ona görə də bir çox zoonimlərin - erkək, dişi, - kimi kök (nüvə) komponentləri mövcuddur: cock (xoruz), hen (toyuq), chicken (cücə), bull (öküz, buğa), cow (inək), calf (dana, buzov), mare (madyan), stallion (ayqır-erkək at), foal (dayça), buck (erkək - erkək keçi, qoç), kid (çəpiş), pea-cock (erkək tovuz quşu), pea-hen (dişi tovuz quşu), lion (erkək şir), lioness (dişi şir), tiger (erkək pələng), tigress (dişi pələng) və s.

Tərkibində bu cür zookomponentlər olan frazeoloji vahidlər - insanın cins və yaşından asılı olaraq, ona xas olan keyfiyyətləri metaforik şəkildə ifadə edir: As proud as a peacock (tovuz quşu kimi məğrur, lovğa) = Qaz kimi özünü dartmaq; As the old cock crows, so doth the young (qoca xoruz necə banlayırsa, beçə də elə banlayır) = Böyük tökdüyünü kiçik yığar, Anası gəzən ağacı balası budaq-budaq gəzər, Ot kökü üstə bitər; As weak as kitten = pişik balası kimi zəif, köməksiz; The bad calf in the herd (süriidə olan qotur buzov) = Meşə çaqqalsız olmaz; calftooth (buzov dişləri) = Süd dişləri; chicken - hearted (cücə ürəkli) = qorxaq, cəsarətsiz, ağciyər, quşurəkli; cock of the walk (yürüşün xoruzu) = Nər dəvə = dəstəbaşı, başçı; It is a sad house where the hen crows louder than the cock (o ev pisdir ki, orada toyuğun səsi xoruzun səmindən bərk çıxır) = arvad rəhbərlik edən evdə bərəkət olmaz; İş ki düşdü arvada, pis gününü sal yada və s.

Zoofrazeologizmlər dildəki sabit söz birləşmələrinin əksəriyyətini təşkil edirlər. Oxuculara təqdim olunan bu lüğət bir daha təsdiq edir ki, zoofrazeologiyada xalqın (ingilis, Azərbaycan, rus və s.) çoxəsrlik təcrübəsi, dünyagörüşü və mənəvi mədəniyyəti öz əksini tapmışdır.

Zoofrazeologiyada konnotativ istiqamət mənfi cəhətlərin, xüsusiyyətlərin üstünlüyü ilə üzə çıxır.

Zoosabit söz birləşmələri vasitəsilə müxtəlif mənalar çox obrazlı şəkildə ifadə olunur.

Zookomponentlər - insan aləmində münasibətlər toplusu əks edərək, insanın obrazlı xarakteristikasının yaranmasına kömək edir, kənar ideyaların, abstrakt anlayış və kateqoriyaların ifadə olunmasında yardımçı olur.

Zookomponentin semantikasi - frazeoloji vahidin quruluşunu, tərkibini və mənasını müəyyən edir.

Leksik animalizmlərin frazemyaradıcı xüsusiyyətləri sözün semantik strukturundan, onun semantik əlaqələrindən və həmçinin, heyvanların müəyyən qrupu ilə müqayisəsindən (qarşılaşdırılmasından) asılıdır.

«İngiliscə - Azərbaycanca zoometaforizmlər lüğəti»nin işıq üzə görməsində əməyi olan Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun əməkdaşlarına, ADU-nun Elmi Şurası üzvlərinə, prof. M.T.Qayıbovaya, dos. Ç.Qurbanlıya, lüğətin redaktoru və rəyçilərinə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Lüğətin çap olunmasında mütəxəssis, tərcüməçi və geniş oxucu kütləsinin ehtiyacı nəzərə alınmışdır.

İlk nəşr olduğundan işin xeyrinə olan iradları böyük minnətdarlıqla qəbul edirik.

**A.K.Hacıyeva**

## ***İNGİLİSCƏ - AZƏRBAYCANCA ZOOMETAFORİZMLƏR LÜĞƏTİ***

## Aa

|   |   |
|---|---|
| adder -<br>adder-hate -<br>albatross around -<br>one's neck | [gürzə] [am. su ilanı] - murdar, iyrənc<br>[gürzə nifrəti] - güclü nifrət<br>[kiminsə boynundan albatros<br>quşu kimi asılmaq] - kiməsə ağır<br>yük olmaq = İti öldürənə sürüt-<br>dürərlər; Kiminsə boynundanı də-<br>yirman daşı kimi asılmaq |
| all are not thieves that -<br>dogs bark at                  | [hər üstünə it hürən oğru deyil]<br>= Hər yağan qar olmaz; Hər<br>oxuyan Molla Pənah olmaz  |
| all asses wag their -<br>ears                               | [bütün cəşəklər qulaqlarını<br>tərpədirlər] - bütün axmaqlar<br>özlərini ağıllı sayırlar  |
| all cats are grey in the<br>night                           | - [bütün pışıqlər gccələr bozdur]<br>= Gccə qara, cücə qara   |
| all is fish that comes<br>to his net                        | - [toruna nə düşsə balıqdır =-<br>Balığın nə irisi, nə xırdası  |
| all lay loads on a<br>willing horse                         | - [hamı yükü üzüyola ata<br>yükləyir] = Üz verərsən, astar da<br>istərlər; Həmişə öküzünü<br>qaşqasına döyərlər   |
| ape (n)   | - [meymun] - təlxək, hoqqabaz<br>(nəcəzi mənada)  |
| ape (v)<br>apish (a)  | -meymun - meymunluq etmək<br>- [meymunı kimi - təlxək kimi]   |
| April fish  | - [aprel balığı - 1 aprel zarafatı]   |
| as a dying duck in the<br>storm                             | - [tufanda ölən ördək kimi] =<br>Suyu süzülən cücə kimi; Dovəsi<br>ölmüş ərəb kimi  |
| as a hog in armour  | - [yaraq - əsləhə geymiş donuz<br>kimi] - çox kobud, qaba   |
| as a hog in the storm                                       | - [tufana düşmüş donuz kimi] -<br>inamını, cəsarətini itirmiş kimi  |
| as a hog in togs  | - [kürk geyinmiş donuz kimi] -kobudcasına, qaba   |
| as a hog on ice   | [buz üstünə çıxmış donuz kimi]<br>kobudcasına, yöndəmsiz<br>şəkildə = buz üstünə çıxmış inək  |
| kimi as a lamb to a butcher                                 | - [qəssabın qarşısında durmuş<br>quzu kimi] - itaətlə, boyun  |

|                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| as a pig in clover                | <p>əyərək = Qurdla qarşılaşan quzu kimi</p> <p>- [yoncalıqdakı donuz kimi] - bolluğa düşmüş = yağ içində böyrək kimi; Zəmiyə düşmüş mal kimi</p>       |
| as a rat in a hole                | <p>- [yuvasındakı siçovul kimi tək] - tək-tənha = Bayquş kimi tək; Qukqu kimi tək; Yalquzaq kimi tək</p>   |
| as a sheep among the wolves       | <p>- [canavarların arasma düşmüş qoyun kimi] - ürkək-ürkək, səssizcə = Tülküyə rast gələn cücə kimi</p>  |
| as black as a crow                | <p>- [qarğa kimi qara] - zil qara = kömür kimi qara; pıspısa kimi qara; qarqara zənci kimi</p>   |
| as blind as a bat in the sunlight | <p>- [günəş işığına düşmüş yarasa kimi kor] = Yarasa kimi kor; bayquş kimi kor</p>   |
| as blind as a beetle              | <p>- [tarakan kimi kor] - kor (məcazi mənada) = Yarasa, bayquş kimi kor</p>  |
| as blind as a mole                | <p>- [köstək kimi kor] - kor (məcazi mənada) = Soxulcan kimi kor</p>   |
| as drunk as David's sow           | <p>- [Davidin donuzu kimi sərxoş] - içib sərxoş olmaq</p>  |
| as dumb as an oyster              | <p>- [xərçəng kimi lal] - dilsiz-ağızsız, sakit = Balıq kimi səssiz</p>  |
| as glum as a bear with sore head  | <p>- [başı ağrıyan ayı kimi qaraqabaq] - qaşqabaqlı, kefsiz, qanıqara = Qaşqabağı yerlə getmək; Qaşqabağından ilan-qurbağa yağmaq</p>                  |
| as like as an oyster to an apple  | <p>- [xərçəng almaya oxşayan kimi] - heç oxşamamaq, fərqli olmaq = Qaşıq bıçağa oxşayan kimi</p>   |
| as mad as a March hare            | <p>- [mart dovşanı kimi dəli] - yaz vaxtı əsəbləri gərilmək, əsəbi olmaq = Yaz gəldi, qan qaynadı; Mart girdi - dərd girdi, mart çıxdı -dərd çıxdı</p> |
| as mad as awethen                 | <p>- [islənmiş toyuq kimi cinlənmək] - bərk hirsələnmək = Cin atına minmək; Hirsindən qan beyninə sıçramaq; Hirsindən</p>                              |

cilov gəmirmək

|  |  |
|--|--|
| as melancholy as a cat   | - [pişik kimi kədərli] - qəmgın,<br>qüssəli, kədərli = Dəvəsi ölmüş ərəb kinii   |
| as merry as a cricket  | - [cırırama kimi şən] - şən,<br>qıvraq   |
| as much use as the<br>cow has for side<br>pockets<br>as mute as a fish | - [inəyə yan ciblər lazım olan<br>kimi] - lazımsız, əhəmiyyətsiz =<br>Toydan sonra nağara<br>- [balıq kimi lal] - səssiz-<br>səmirsiz = Balıq kimi lal; Su kimi lal-dinməz;<br>Ağzına su alan kimi |
| as naked as a jaybird  | - [zığ-zığ quşu kimi lüt (zığ-zığ quşu tutuqışunun<br>bir növüdür ki, lələklərini özü yolub tökür)] – lüt -<br>anadangəlmə; çox kasıb = Bir<br>həsir, bir Məmmədnəsir; Yaz<br>əkinçi, qış dilənçi  |
| as naked as a shorn<br>sheep   | - [qırılmış qoyun kimi lüt] - çox<br>kasıb = Bir həsir, bir<br>Məmmədnəsir   |
| as obstinate as a mule   | - [qatır kimi tərs] = Eşşək kimi<br>tərs   |
| as poor as a church<br>mouse   | - [kilsə sıçanı kimi kasıb] - çox<br>kasıb ;:- Bir həsir, bir<br>Məmmədnəsir   |
| as proud as a peacock  | - [tovuz quşu kimi məğrur,<br>lovğa] - məğrur, lovğa, özünü<br>darta - Qaz kimi özünü darta;<br>Təzək yemiş tula kimi özünü<br>darta   |
| ass  | - [eşşək, uzunqulaq] - səfch,<br>axmaq, gönüqalın  |
| (an) ass between two<br>bundles of hay                                 | - [iki ot tayası arasında qalmış<br>eşşək] = İki eşşəyin arpasını bölə<br>bilməyən axmaq   |
| as scare as hen's teeth  | - [toyuğun dişləri kimi nadir] -<br>çox nadir tapılan - Gündüz<br>çıraqla da axtarsan, tapılmayan;<br>Dirilik suyu kimi nadir  |
| as silly as an owl   | - [bayquş kimi səfch] - axmaq,<br>səfeh  |
| (an) ass in grain  | - [buğdalığa düşmüş eşşək] -<br>axmaq ~- Eşşək nə bilir zəfəran-   |



|   |   |
|---|---|
|   | plov nədir; Zəmiyə düşmüş çşşək   |
| (an) ass is beautiful to an ass and a pig       | - [Eşşək eşşək üçün və donuz üçün qəşəngdir] - hər kəsə öz yaxını şirindir = Hər kəsin öz qarğası özünə qırğıdır; Hər kəsin balası özünə şirindir                           |
| as snug as a bug in a rug                       | -[xalçadakı birə kimi rahat] - özünü çox rahat hiss etmək = Özünü qu tükü arasında olan kimi hiss etmək; Özünü öz evində hiss etmək   |
| ass in a lions' skin                            | -[şir dərisi geymiş çşşək] - lovgə, iddialı axmaq = Ev buzovundan öküz olmaq  |
| ass that brays most, eats least                 | -[çox anqıran çşşək az yeyər] - çox danışan az iş görər = "Halva-halva" deməklə ağız şirin olmaz  |
| as the cat round the hot milk                   | -[qaynar südün ətrafında fırlanan pişik kimi] - əldə edilməsi çətin olan bir şeyi çox istəmək = Qaysavadan pay uman it kimi   |
| as the crow flies<br>as the hen on a hot girdle | - [qarğa uçuşu kimi] - dümdüz<br>-[isti dəmirin üstünə çıxmış toyuq kimi] - təşvişlə, həyəcanla<br>~ İynə üstündə oturmuş kimi  |
| as the old cock crows,<br>so doth the young     | ~[qoca xoruz necə banlayırsa, beçə də elə banlayır] - yaşlı adam necə hərəkət edərsə, cavan da ona baxıb elə edir = Böyük tökdüyünü kiçik yığışdırar; Ot kökü üstündə bitər |
| as tight as a leech<br>as timid as a hare       | - = zəli kimi yapışqan<br>- dovşan kimi qorxaq, cəsarətsiz  |
| as weak as a kitten                             | - pişik balası kimi zəif, köməksiz  |
| as well be hanged for<br>a sheep as for a lamb  | - [fərqi yoxdur nəyə görə asırsan, qoyuna görə, yoxsa quzuya görə] = Ölmək ölməkdir, xırıldamaq nə deməkdir   |
| at open doors dogs<br>come in                   | -[açıq qapıdan it girər] = Açıq qaba it dəyər; məscidin qapısı  |

açıqdır, itin həyasna nə gəlib

## Bb

back the wrong horse  
(v)

- [lazım olmayan (yanlış) atı yəhərləmək] - kiminsə inamını, etibarını itirmək

(the) bad calf in the  
herd

- [sürüdə olan qotur buzov] ~  
Meşə çaqqalsız olmaz; Bir  
naxırın adını batıran dana

badger (n)

- [porsuq] - səfeh, yüngülbeyin,  
yelbeyin

badger (v)  
badgerflying  
badger-legged

- [porsuq] - təqib etmək  
- yüngülbeyin, yelbeyin  
- [porsuq ayaqlı] - axsaq = Çolaq  
ayı

barking dogs seldom  
bite

- Hürən it dişləməz (tutmaz)

bat (v)  
bat-blinded

- [yarasa] - gözünü qıymaq  
- [yarasa korluğu] - kor (məcazi  
mənada)

bat-blind (v)  
batminded

- [yarasa korluğu] - kor etmək, göz qamaşdırmaq  
- [yarasa zehnlisi] – səfeh, axmaq, quşbeyin

bats in one's belfry

- [kiminsə zəng qülləsində  
yarasalanın uçuşması] - başı xarab omaq = başında  
ycl əsib, yengələr oynamaq; başı boş, başına hava  
gəlmək

be a cold fish (v)

- [soyuq balıq olmaq]  
adamayovuşmaz, ətiacı olmaq; ilan kimi soyuq  
olmaq

be a copy-cat (v)

- [hər şeyi yamsılayan pişik  
olmaq] - başqalarını yamsılamaq, oyun çıxartmaq;  
Meymun kimi təlxəklik etmək

be a dead duck (v)

- [ölü ördək olmaq] - sonu  
çatmaq, uğursuzluğa uğramaq, işi bitmək; ölü  
vəziyyətində olmaq = Qulağının dibindən halva iyi  
gəlmək

beard the lion in his  
own den (v)

- [şirlə onun öz yuvasında qar-  
şılaşmaq] - təhlükəli düşmənlə  
cəsarətlə qarşılaşmaq = Gəmidə oturub gəmiçi ilə  
dalaşmaq; Ölümün gözünün içinə düz baxmaq

bearish (a)  
bear-leader

- [ayı kimi] - qaraqabaq, mısmırıklı  
- [ayı-rəhbər] - rəhbər

|   |  |
|---|--|
| be as large as a whale<br>(v)                       | - [balina kimi böyük olmaq] - çox yekə, iri, nəhəng = dəvə kimi böyük olmaq  |
| beat a dead horse (v)                               | [ölü atı döymək] - hədəf yerə zəhmət çəkmək; lazımsız işə qol qoymaq = Kor quyuya su tökməklə quyuyu sulu olmaq  |
| be a toad under a harrow (v)                        | - [çətinliyə düşmüş qurbağa] - kölə olmaq, qulluqçuluq etmək   |
| beat the dog before the lion (v)                    | - [şirin qarşısında iti döymək] - Şirə xoş getmək üçün çaqqalı döymək  |
| bee-bonneted  | - [papağında arı] - başdan xarab   |
| beeish (a)  | - [arı kimi] - zəhmətkeş, əməksevər, çalışqan  |
| be drawn by snails (v)                              | - [ilbızlar tərəfindən sürüldürülmək] = Tısbığa kimi yerimək   |
| be hen-pecked (v)                                   | -[toyuq tərəfindən dimdiklənmək] = Qapazaltı olmaq   |
| (the) best fish smell when they are three days old  | - [ən yaxşı balıq da üç gün qaldıqda iyələnər] = Su da bir yerdə çox qaldıqda iyələnər   |
| (the) best fish swim near the bottom                | =Balıqın yaxşısı dərinədə üzər; Eşşəyin yekəsi pəyədə olar   |
| be the die dog for...<br>(v) oluaqj                 | - [bir şeyi etmək üçün ölü it - bir şeyi etmək iqtidarında olmamaq = Əlindən bir iş gəlməmək   |
| better an egg today than a hen tomorrow             | - [bugünkü yumurta sabahkı xoruzdan yaxşıdır] ; Bu günkü bccə sabahkı qazdan yaxşıdır; Soğan olsun, nağd olsun; Bu günkü öfkə sabahkı quyruqdan yaxşıdır |
| better be the head of a dog than the tail of a lion | - [şirin quyruğu olmaqdan, itin başı olmaq yaxşıdır] - Qardaşın kiçiyi olmaqdan, donuzun böyüyü olmaq yaxşıdır   |
| better lose the saddle than the horse               | - [atı itirməkdənsə, yəhəri itirmək yaxşıdır] = Boynu itirməkdənsə boyunbağını itirmək yaxşıdır; Zıyanlığın yarısından qayıtmaq da yaxşıdır              |
| beware a silent dog and still water                 | - [sakit itdən və lal axan sudan ehtiyat et] = Suyun lal axarını, adamın yerə baxarını; İtin hürəni yox, hürməyəni qəfilçil olar                         |
| big-bird  | - [iri quş] - müdiriyyət, yuxarılar,   |
| boss  |  |
| big-dog   | - [iri it] - böyük adam, bazburutlu adam   |

|   |   |
|---|---|
| big fish in a small pond                    | - [kiçik gölməçədə iri balıq] - kiçik bir yerdə böyük hesab edilən şəxs = Öz övrüşündə Muradəli də bəydir; Qoyun olmayan yerdə keçiyə Kəraməddin ağa deyərlər; Kiçik tövlədə böyük pəyənin eşşəyi |
| (the) biggest toad in the puddle            | - [gölməçənin ən iri qurbağası] - yerli başçı   |
| bird-dog                                    | - [quş it] - rəqib  |
| (the) bird in the bosom                     | - [qəlbindəki quş] - sirr   |
| bird in the hand is worth two in the bush   | - [əlimdəki bir quş koldakı iki quşdan yaxşıdır]= Sərçə olsun, əlimdə olsun, göydə uçan laçını neylərəm; Soğan olsun, nəgd olsun  |
| bird may be known by its song               | - [quş nəğməsilə tanınar] = Alıcı quş dimdiyindən bəlli olar; Aslan yatışından bilinər; Quş nəğməsindən, aslan nəritisindən tanınır   |
| (a) bird of ill omen                        | - [pis xəbər gətirən quş] - bəd xəbər, nəslək gətirən = Ayağı ağır; bəd nəfəsli; bayquş (məcazi mənada)   |
| (a) bird of passage                         | - [köçəri quş] - bu gün burda, sabah orda = Köçəri quş (insan haqqında)   |
| (the) birds and the bees                    | - [quşlar və arılar] - insanların yaranma və artımı haqqında bir az ədəbi şəkildə (uşaqlara) anlatmaq   |
| bird's eye view                             | - [quşuçuşu baxış] - hərtərəfli, geniş şəkildə; hündürdən qartal baxışı ilə gözdən keçirmək   |
| birds of a feather                          | - [eyni lələkli quşlar bir yerdə]   |
| flock together [yığışar]                    | ~- Kor koru tapar, su da çuxuru;<br>Taylı tayın tapmasa, günü ah-vayla keçər  |
| bitch (v)                                   | - [qancıq] - işi batırmaq   |
| bitch (in)                                  | - [qancıq] - pozğun, əxlaqsız = qancıq  |
| black hen lays a white egg                  | - [qara toyuq ağ yumurtlar] = Ağ inəyin qara balası; Ağ ayranı itə təkərlər, qara kişmişi cibə; Oddan kül törəyər, küldən od  |
| black ox                                    | - [qara öküz] - bədbəxtlik  |
| black sheep (the black sheep of the family) | - [ailənin qara qoyunu] = Meşə çaqqalsız olmaz  |
| buffalo (n)                                 | - [camış, kəl, bison] - çox yekə, zorba; talançı  |
| bull (n)                                    | - [öküz] - qanmaz, tərbiyəsiz,  |

|                        |  |
|------------------------|--|
|                        | sarsaq öküz, eşşək (məcazi mənada)   |
| bull (v)               | - kobudluq etmək   |
| bulldog                | - [buldoq iti] - elə bir adam ki, ondan yaxanı qurtara bilməzsən = zəli, qırsaqqız   |
| bullhead               | - [öküzbaş] - kütbeyin, qanmaz qoyun, danabaş  |
| bull in a china shop   | - [çini qablar dükənində öküz] - hər şeyi əlindən salan, köntöy, özünü apara bilməyən adam (yalqız kişilərə aid olaraq işlədilir) :-<br>dəvə oynayanda qar yağar; Elə bıl əlləri bişib |
| bull's eye             | - [öküz gözü] - fənər, illyüminator  |
| busy as a bee          | - = arı kimi zəhmətkeş   |
| butterfly (n)          | - [kəpənək] - yüngülbeyin adam   |
| buy a pig in apoke (v) | - [torbada donuz almaq] = Kəsilməmiş qarpız; Dəryada balıq sövdası etmək; Torbada pişik almaq  |
| buy a white horse (v)  | - [ağ at almaq] - pulu dağıtmaq, bədxərclik etmək  |

## Cc

|  |  |
|--|--|
| calf-love                              | - [büzov məhəbbəti] - uşaq məhəbbəti; təmiz, ülvi sevgi  |
| calf-teeth                             | - [buzov dişləri] - süd dişləri  |
| calf-time                              | - [buzovluq dövrü] - gənclik, yeniyetməlik   |
| call the dogs off                      | - [itləri geri çağırmaq] - təqibi dayandırmaq = Tulalarını gən çəkmək  |
| camel-backed                           | - [dəvə beli] - qozbel   |
| can the leopard change his spots?      | - [Bəbir (xallı pələng) xallarını dəyişə bilərmimi?] = Qurd tükünü dəyişər, xasiyyətini dəyişməz; Qozbeli qəbir düzəldər; Tövbə-tövbə, öyrənmiş ələ nə tövbə |
| care killed the cat                    | - [maraq pişiyi öldürdü] - fikir iusanı qocaldır = Qəm dağı yerdən qoparar   |
| carry one's pigs to another market (v) | - [donuzları başqa bazara aparmaq] - bırı daha cəhd etmək  |
| cast a sheep's glance at (v) baxmaq]   | - [qoyun kimi heyranlıqla baxmaq; heyranlıqla baxmaq; ağzını ayırıb baxmaq; matdım-matdım tamaşa etmək = hayıl-mayıl olmaq; valch olmaq                      |

|  |   |
|--|---|
| cast pearls before swine (v)                         | - [mirvariləri donuzun qarşısına tökmək] - qiymətləndirməyi bacarmayan şəxsə nə isə təkiif etmək = Eşşək nə bilər zəfəran-plov (döşək) nədir              |
| cat (n)  | - [pişik] - acıqlı, məkrli qadın  |
| catch fleas for ... (v)                              | - [kim üçünsə bit tutmaq] - ...qarşısında boyun əymək, alçalmaq = Kiməsə quyruq olmaq   |
| cat-eyed   | - [pişik gözlü] - qaranlıqda yaxşı görün  |
| cat-footed   | - [pişik addımlı] - səssiz addımlarla gəzən   |
| cat got your tongue?                                 | ~ = Dilini pişik yeyib'!  |
| Cat-hole   | - [pişik üçün keçid, deşik] – dar keçid   |
| cat-ice  | - [pişik buzu] - nazik buz qatı   |
| cat in gloves catches no mice                        | - [əlcəkli pişik siçan tutmaz] - əlini ağdan-qaraya vurmasan, bir iş görə bilməzsən = İşləməyən dişləməz; "Halva-halva" deməklə ağız şirin olmaz          |
| (the) cat in the cream-pot                           | - [qaymaq qabında pişik] - hay-küy, qarışıqlıq  |
| (the) cat shuts its eyes while it steals cream       | - [pişik qaymağı oğurlayanda gözlərini yumur] '- Qırqovul başını soxub kola, quyruğundan xəbəri yoxdur  |
| cat-sleep  | - [pişik yuxusu] - ayıq yatış = Quş yuxusu, sərvaxt, səksəkəli yuxu   |
| cat-sleep (v)  | - [pişik yuxusu ilə yatmaq] - ayıq yatmaq, səksəkəli yatmaq   |
| cattish (a)  | - [pişik kimi] - pis, acıqlı, qəzəbli, dcyngən = İt kimi zəvzək (dcyngən)   |
| (the) cat would eat fish and would not wet herfeet l | - [pişik balıq istəyir, amma pəncələrini islatmaq istəmir] = Cönlü balıq istəyənin ayağı suda gərək; Nə yoğurdun, nə yapdın, hazırca kökə tapdın          |
| change horses in midstream                           | -[atları çayın ortasında dəyişmək] - hər hansı bir vacib hadisə ərəfəsində dəyişiklik etmək və yaxud rəhbəri dəyişmək ,Çayın ortasında atları dəyişməzlər |
| chase the wild geese (v)                             | - [vəhşi qaz ovlamaq] - xülya, boş xəyal dalınca qaçmaq ~ Deryada balıq sövdasma düşmək; Xoş xəyala qapılmaq  |
| chicken-hreasted                                     | - [cücə sinəli] - fiziki cəhətdən   |

|  |  |
|--|--|
|  | zəif, sısqa = Bir dəri, bir sümük  |
| chicken-hearted  | - [cücə ürəkli] - qorxaq = Quş ürəkli  |
| chicken-livered<br>chicken out   | - [cücə ciyərlı] - qorxaq = ağciyər<br>- [cücə kimi qaçmaq] - cəsarəti çatmamaq, qorxmaq = Qorxudan sarısını udmaq; Tülkü kimi qorxmaq   |
| cock (n)   | - [xoruz] - davakar = xoruz (məcazi mənada)  |
| cock-a-hoop  | - [xoruz banlaqlı] - özünə arxayın, lovğa, gənc  |
| cock (v)<br>cock boat  | - [xoruzlanmaq] - özünü dartmaq<br>- [xoruz qayıǵı] - böyük gəmilərdə olan avarlı qayıq  |
| cock boat (v)<br>cock and bull story   | - boylanmaq (pəncərədən, eyvandan və s.)<br>- [xoruzla öküzün hekayəti] - uydurma, cəfəngiyyat, boş söhbət; yalan-palan  |
| cockbrains<br>cock-eyed<br>cock is valiant on his own dunghill                     | - [xoruz beyinli] - səfeh, axmaq Quşbeyin<br>- [xoruz gözlü] - çəpgöz<br>- [xoruz öz damında qoçaqdır] = Hər quş öz yuvasında aǵadır; Hər kəs öz yerində aslandır  |
| (the) cock of the different hackle<br>(the) cock of the walk<br>cockone's nose (v) | - [başqa lələkli xoruz] - ümidləri doğrultmayan adam<br>- [yürüşün xoruzu] - dəstəbaşı, başçı<br>- [burnunu xoruz kimi dartmaq] - burnunu dik tutmaq, lovğalanmaq<br>= Özünü qaz kimi çəkmək; Özünü təzək yemiş tula kimi çəkmək |
| (the) cockroach is always wrong when it argues with the chicken<br>cocksure        | - [tarakan cücə ilə mübahisədə həmişə uduzur] - güclü həmişə zəifdən haqlı olur = Güclü gücsüzün qənimidir<br>-[xoruz arxayınlığı] - özünə arxayın, özündən razı adam = Dili də var, dilçəyi də                                  |
| cocktail<br>coldfish   | - [xoruz quyruǵu] - kokteyl<br>- [soyuq balıq] - soyuqqanlı adam; qeyri-səmimi adam  |
| cold turkey  | - [soyuq hindüşka] - tədricən yox, birdən, qəfildən kəsmək (daha tez-tez narkotik maddələrin, siqaretin atılması ilə bağlı işlədilir)  |

|   |  |
|---|--|
| come for horse and harness (v)                                      | - [at və qoşqu üçün gəlmək] - (ehtiyacda) son həddə çatmaq = Bıçaq süümiyə dirənib   |
| cool-fish   | - [sərin balıq] - sırtıq, utanmaz  |
| cook one's own goose (v)  | - [kiminsə qazını bişirmək] - səhv etmək; işini bitirmək; işinə əngəl törətmək: cəzalandırmaq ( <i>Someone's goose is cooked</i> ) |
| coon (n)  | - [ycnot] - hiyləgər, kələkbaz<br>Tülkü (məcazi mənada)  |
| coon (v)  | - [yenot] - hiyləgərlik etmək, kələk gəlmək  |
| coon's age  | - [ycnot dövrü] - uzun müddət - Nuh əyyamı   |
| count one's chickens before they are hatched (v)                    | - [cüələri yumurtadan çıxmamış saymaq] = Cücəni payızda sayarlar   |
| cow (n)   | - [inək] - qorxaq, cəsarətsiz adam   |
| cow (v)   | - [inək] - qorxuzumaq  |
| cow-baby  | - [inək - uşaq] – qorxacaq   |
| (the) cow doesn't know what her tail is worth until she has lost it | - [inək quyruğunu itirməyincə qədrini bilmir] = Yaxşı ölməyincə qədri bilinməz;<br>Köhnə yurdun qədrini təzə yurdda bilərlər       |
| cowlick   | - [inək yalaması] - kəkil, cıqqa   |
| crane (v)   | - [durna] - boynunu uzatmaq = Zürafə kimi boynunu uzatmaq  |
| crab (v)  | - [krab, yengəc] - hər şeyə irad tutmaq  |
| crabbed   | - hər şeyə irad tutan  |
| crocodile iears   | - [timsahın göz yaşları] - yalançı, aldadıcı göz yaşları = Yalandan göz yaşı tökmək; Özünü tülküliyə qoymaq                        |
| crow (n)  | - [qarğa] - nəş danışan adam; bədnıyabət; bayquş (məcazi mənada)   |
| crow (v)  | - [qarğa] - nəş-nəş danışmaq; Şər deməsən, xeyir gəlməz  |
| crows don't pick crow's eyes  | - [qarğa qarğanın gözünü çıxartmaz] = İt itin ayağını basmaz   |
| crow's foot   | - [qarğa pəncəsi] - gözün küncündəki qırıqlar  |
| cry wolf  | - ["canavar" deyər qışqırmaq] - yalandan hay-küy salıb həyəcan qaldırmaq = Yalançının evi yandı, heç kim inanmadı                  |



|   |  |
|---|--|
| cub house   | - [küçük damı; balaca ev] -<br>oyuncaq ev  |
| cuckoo (n)  | - [ququ quşu] - başqasının<br>hesabına yaşayan, müftəxor;<br>başdan xarab (Cırcırma və qarışqa)  |
| (the) cuckoo will not<br>sing except that she<br>sang                             | - [ququ quşu oxuduğundan başqa<br>bir şey oxumayacaq] - tutuquşu<br>kimi hər şeyi təkrar etmək; yeni<br>bir şey söyləməmək = Çevir tatı,<br>vur tatı     |
| curiosity killed the<br>cai   | - [maraq pişiyi öldürdü] = Hər<br>ycrə burnunu soxma, burunsuz<br>qalarsan   |
| curses like chickens<br>come home to roost  | - [qarğış da cücələr kimi yatmağa<br>evə qayıdıb gəlir] = Qarğış<br>eləmə, özünü tutar; Özgəyə quyu<br>qazan özü düşər; Ağzından çıxar,<br>qoynuna girər |
| curst cows have curt<br>(or short) horns (God<br>sends a curst cow<br>short horns | - = Vurağan öküzə Allah buynuz<br>verməz; Tanrı bilir, eşşəyə<br>buynuz vermir; Allah dəvəyə<br>qanad versəydi, uçurmadığı ev<br>qalmazdı                |

## ***Dd***

|                         |   |
|-------------------------|---|
| dark horse              | - [tünd rəngli at] - gizli qalib<br>(yəni kimin, yaxud nəyin qalib<br>gələcəyi bilinir, lakin gizlədilir) |
| daw (n)                 | - [dolaşa quşu] - pinti; tənbel   |
| daw (v)                 | - [dolaşa] - boş-bekar gəzmək,<br>avaralanmaq = İt kimi sülənmək  |
| dead dog                | - [ölü it] - heç nəyə yaramayan, bivec  |
| dead duck               | - [ölü ördək] - heç nəyə<br>yaramayan, bivec, işi bitmiş adam   |
| dead horse              | - [ölü at] - batmış iş, ölü iş  |
| die the dog's death (v) | - = İt kimi gəbərmək; İt kimi<br>yaşayıb, it kimi ölmək   |
| dog (v)                 | - təqib etmək, izləmək = İt kimi<br>kiminsə dalına düşmək   |
| dog days                | - [it günləri] - həddən artıq isti<br>yay günləri =- Göydən od yağır; İt<br>ləhlədənı istilər             |
| dog does not eat dog    | - [it iti yeməz] = İt itin ayağını  |

|   |   |
|---|---|
| dog eat dog   | basmaz<br>- [it iti yeyir] - kobud rəqabət,<br>bəhsə - bəhs = Bir-birinin ayağının altını qazımaq;<br>bir-birinin başını ycmək; İt kimi bir-birini<br>didişdirmək                           |
| dog-face<br>dogged  | - [it üzlü] - sıravı, piyada əsgər<br>- [itləmiş] - tərs = Eşşək kimi<br>tərs   |
| doggish - looking   | - [it görünüşlü] - şit geyinmiş,<br>vulqar  |
| (a) dog in the manger   | - [axura düşmüş it] = İt əl çəkdi,<br>motal əl çəkmədi; Nə əldən qoyur, nə yardan doyur   |
| dog nap<br>dog-poor   | - [it tükü] - qısa yuxu<br>- [it kimi kasıb] - kasıb, dilənçi,<br>lat-lüt = Bir Həsirdir, bir<br>Məmmədnəsir  |
| (the) dog returns to its<br>vomit                                 | - [it öz mundaçılığına qayıdır] -<br>pis vərdişi tərgitmək çətindir - İt<br>itliyini tərgitsə də, süm-<br>sünməyini tərgitməz   |
| dog's age<br>(the) dogs bark, but<br>caravan goes on<br>dog's ear | - [it dövrü, it yaşı] - uzun müddət<br>- İt hürər, karvan keçər<br><br>- [it qulağı] - küncü qatlanmış<br>səhifə, işlənməkdən və ya<br>qəsdən kitab vərəqlərinin<br>küncələrinin qatlanması |
| dog's nose  | - [it burnu] - araqla pıvənin<br>qatışdırılması   |
| (the) dogs of war   | - [müharibə itləri] - müharibə<br>dəhşətləri  |
| dogs that pıtup many<br>hares will kill none                      | - İki dovşanın dalınca qaçan<br>heç birini tuta bilməz; Bir əldə<br>iki qarpız saxlamaq olmaz   |
| dogient   | - [it çadırı] - kiçik ikinəfərlik<br>çadır  |
| (the) dog thal fetches<br>will carry                              | - [tapan it gotirəcək] - Sırrını<br>dcmə dostuna, dostunun da bir<br>dostu var  |
| dog trick   | - [it oyunu] ;= Qaşın qayırdığı<br>ycrdə gözün vurub çıxartmaq;<br>Gctdi saqqal almağa, bığı da<br>orada qoydu  |
| donkey<br>donkeyish (a)<br>(for) donkey's years                   | - [eşşək] - axmaq<br>- səfch, axmaq<br>- [eşşək illəri] - uzun müddət,  |

|   |  |
|---|--|
| do not bray at an ass   | uzun illər<br>-[eşşəyin üstünə anqırma] -<br>Eşşəyə baş qoşma  |
| do not play with a<br>straw before an old<br>cat  | - [qoca pişiyin qarşısında salınan<br>çöpü ilə oynama] - Qoca tülkü<br>tələyə düşməz; Bala sərçə ana<br>sərçəyə "cib-cib" öyrədir  |
| do not spur a willing<br>horse  | - [üzüyola atı mahmızlama] =<br>Mərdi qova-qova namərd cləmə   |
| don't burn your house<br>to rid it of the mouse   | - [bir siçandan ötrü evini<br>yandırma] -= Bir birədən ötrü<br>yorğanı yandırmaq olmaz; Bir<br>satqına görə ordunu qırmazlar   |
| don't lay all the load<br>on the lame horse   | - [bütün yükü axsaq ata yükləmə]<br>= Atın axsağına minmə, səni<br>yolda qoyar; Yatağan ata un,<br>qənd yükləməzlər  |
| dove-eyed   | - [göyərçin gözlü] - günahsız,<br>məzhun üzlü  |
| (the) Dove of Peace<br>drink - hound<br>drive pigs to the mar-<br>ket (v)<br>drive the hogs through<br>(v)<br>drone (n) | - = sülh göyərçini; Sülh quşu<br>- [içki tulası] - sərxoş, əyyaş<br>- [donuzları bazara çıxarmaq] -<br>çox böyük ümid bəsləmək<br>- [donuzları qovmaq] - dağıtmaq,<br>məhv etmək<br>- [crkək arı] - işsiz, avara, bivec<br>= Aralıqda it döyən |
| drone (v)   | - başqasının hesabına yaşamaq =<br>Ver yeyim, ört yatım, gözlə<br>canım çıxmasın   |
| duck (v)  | - [ördək] - baş vurmaq (suya və<br>ya insan kütləsinə)   |
| duck - legged   | - [ördək ayaqlı] - yırğalanan<br>yerişli adam = Qaz yerişli adam   |
| (the) duck of (some-<br>thing)<br>duck soup   | - [(nəyinsə) ördəyi] - xoş bir şey<br><br>- [ördək şorbası] - əhəmiyyətsiz,<br>vecsiz iş   |
| dumb as an oyster   | - [xərçəng kimi lal-kar] - səssiz,<br>sakit = Balıq kimi lal-kar   |

dumb dogs are dangerous

- [səssiz itər təhlükəli olur] =  
Suyun lal axanı, adamın ycrə  
baxanı; Hürməyəni it tutağan olur

## Ee

each bird loves to hear himself

- [hər quşa öz nəğməsi xoş gəlir] =; Heç kəs öz ayranına turş deməz; Ala qarğa öz balasına vurulub

eager-beaver

-[çalışqan qunduz] - həddən artıq canfəşanlıq edən, əlləşən adam = Özünü oda-közə vuran; qarışqa (məc.mənada)

(the) eagle doesn't chase the flies

-[qartal milçək ovlamır] - güclü zəiflərə baş qoşmır = Şir çaqqal-çuqqalla oturub-durmır; Eşşək anqırır, tayını tapar

eagle-eyed

-[qartal baxışlı] - iti baxışlı, uzaqgörəni = Sərçəni gözündən vuran

eagle-witted  
early-bird

-[qartal zəhinli] - iti zəhinli  
-[çirkən duran] - tezdən duran adam

(the) early bird gets the worm

- = Fəraş quş qurd tutar, Ertəyə qalan arxaya qalar

eat like a bird (v)

-[quş kimi yemək] - çox az yemək

eat like a horse (v)

-[at kimi yemək] - həddən artıq çox yemək = Donuz kimi yemək

eat the calf in the cow's belly (v)

-[buzovu inəyin qarında yemək] = Arxı tullanmamış "hop" demək; Çay gəlməmiş çirmənmək

eel-bed

-[ilan balığı yatağı (eel - çöprə balığı; ilan balığı sürfəsi)] -bataqlıq ycrdə düşərgə

(I will) either win the saddle or lose the horse

-[ya yəhər udaram, ya atı uduzaram] -- Ya xələf ollam, ya tələf; Ya lələ şələni yıxar, ya şələ lələni

elephant attempt  
elephant humour

-[fil cəhdi] - kobud cəhd  
-[fil yumoru] - ağır yumor; ycrsiz yumor

|   |   |
|---|---|
| elephant tread<br>every ass likes to hear<br>himself bray   | -[fil yerışı] - ağır yeriş<br>~[hər eşşəyə öz anqırtısı xoş<br>gəlir] = Hər axmağa öz sözləri<br>xoş gəlir; Cırcırma elə bilir, ondan gözəl<br>oxuyan yoxdur<br>- = Hər bir eşşək özünü şahın<br>atlarına tay tutur |
| every ass thinks him-<br>self worthy to stand<br><br>with king's horses<br>every bird likes its own<br>nest | - [hər quşa öz yuvası xoşdur] =<br>Hər kəsə öz vətəni şirindir; Hər<br>kəsə öz daxması saraydır   |
| every dog is a lion at<br>home  | -[hər it öz evində aslandır] -=<br>Pişik də öz evində aslandır;<br>Arxalı köpək qurd basar  |
| every dog has its day   | -[hər itin öz günü var] = Hər<br>zülmət gecənin bir aydın səhəri<br>var; Bizim də küçədə bayram<br>olar; Vaxt olar, bizim də<br>bəxtimizə gün doğar   |
| every dog is valiant at<br>his own door   | -[hər it öz qapısında qoçaqdır] =<br>Hər kəs öz yerində bir aslandır;<br>Hər it öz evinin qurdudur<br>- = Hər kəsin öz şəkəri var   |
| every man has his<br>hobby-horse<br>every man thinks his<br>own geese swans                                 | - [hər kəs öz qazlarını qu quşu<br>sayır] = Hər kəsin öz qarğası<br>özünə qırğıdır; Heç kəs öz ayranına turş<br>dcməz; Hər kəsə öz balası şirindir; Hər qatırçı<br>çşşəyini at sanır                                |
| <b>Ff</b>   |   |
| fatcat  | - [kök pişik] - zəngin, lakin<br>tənbəl adam = özünü tutub oturmuş; Yağlı ayı -<br>pullu insanın tənbəl tayı  |
| fear makes the wolf<br>bigger than he is  | - [qorxu - canavarı olduğundan<br>dəhşətli göstərir] = Qorxan gözə<br>çöp düşər; Qorxağrn gözündə çaqqal da canavardır  |
| ferret (n)  | - [qoxarca] - cangüdən,<br>təhlükəsizlik xidmətçisi   |
| ferret(v)   | -[qoxarca] - izləmək = İt kimi<br>dala düşmək   |
| ferrety eyes  | -[qoxarca gözləri] - ora-bura<br>qaçan gözlər   |
| ferret something out<br>(v)   | -[nəyisə qoxarca kimi üzə<br>çixartmaq] - axtarıb tapmaq,<br>kəşf etmək   |

|  |   |
|--|---|
| fight like cats and dogs<br>(v)                            | - = İt-pişik kınıni dalaşmaq  |
| findamare's nest (v)                                       | -[madyan yuvası tapmaq] -<br>nıümkün olmayan, baş tutmayan işdən yapışmaq   |
| fine feathers make fine<br>birds                           | -[quşu gözəl cdən lələkləridir ) -<br>Gözəllik ondur, doqqızu dondur  |
| fine kettle offish   | -[balıq dolu çaydan] - qarışıqlıq,<br>hay-küy, dolaşlıqlıq = Əcəb işə düşdük; Ara itdi,<br>nıəzhəb qarışdı  |
| first catch your hare,<br>then cook him                    | -[əvvəl dovşanı tut, sonra bişir]<br>= Toxumu gətir, sonra ycr axtar;<br>At almamış tövlə tikməzlər; Başlayırıq qızmağa, yay<br>gəlməmiş, çirmənirik keçməyə çay gəlməmiş<br>(M.Ə.Sabir)  |
| fish (n)   | -[balıq] - qəribə adam; şübhəli<br>adam   |
| fish (v)   | -nəyinsə dalınca qaçmaq;<br>axtarmaq, cşələmək (ınəs.: cibini) = Toyuq<br>kimi cşələnmək, axtarmaq  |
| fish begins to stink at<br>the head                        | - = Balıq başından iylənər  |
| fish for a compliment<br>(v)                               | -[tərifli balıq kimi tutmaq] -<br>kimisə səni tərifləməyə məcbur<br>etmək; kompliment axtarmaq  |
| fish for something (v)                                     | -[nəyisə balıq kimi tutmaq] -<br>məlumat toplamağa çalışmaq = Sözləri toyuq kimi<br>çinədanına yığmaq; Tülkü kimi qulaqlarını şəkələmək<br>~[ya balıq tut, ya tilovu qır tulla]<br>- ya tapşırılan işi gör, ya da çəkil qırağa = Nə yardan<br>doyur, nə əldən qoyur; Balıq tutmayan tor saxlamaz;<br>Nə işləyir, nə də işləməyə qoyur |
| fish or cut bait   |   |
| fish out of water  | -[sudan çıxmış bahlıq] özünü öz<br>yerində, öz qabında hiss etməyən adam ~-<br>Gölməçəyə düşmüş cüce  |
| fish wife  | -[balıq - arvad ) - davakar,<br>qalmaqalçı arvad ~ Qancıq; Zəvsək   |
| fishy (a)  | - [balıq kimi] - şübhəli,<br>inandırıcı olmayan = gözü su içilməyən (adam)  |
| flay the flea for the<br>hide and tallow (v)               | -[biti dərisinə və piyinə görə<br>soymaq ) - xəsis, simic olmaq =<br>Yumurtadan yun qırmaq; Qısır heyvandan bala<br>almaq   |
| fleabite   | -[bit sancması] - yüngül narahatlıq   |
| flies are easier caught<br>with honey than with<br>vinegar | -[milçəyi sirkə ilə yox, balla<br>tutmaq daha asandır ) = Quşu quş<br>ilə tutarlar, Şirin dil ilanı yuva-<br>sından çıxarar   |
| flog a deadhorse (v)                                       | -[ölü atı döymək ) - əbəs ycrə<br>güc sərf etmək - Eşşəyə gücü çatdır, palanı<br>toqqaşlayır  |
| fly in the ointment  | -[nıəlhəmin içinə düşmüş  |

|   |  |
|---|--|
|   | milçək ) - nəyisə korlayan kiçik bir maneə;<br>çatışmayan cəhət = Hər gözəlin bir eybi var; Milçək<br>bir şey deyil, ancaq ürək bulandırır |
| fly-by-night  | -[gecəlik milçək)<br>hərdəmxəyal, yüngülbeyin,<br>məsuliyyətsiz; gecə müəmmalı şəkildə yoxa çıxan<br>şəxs                                  |
| (a)fly in amber   | -[kəhrəba içində milçək ) – nadir əşya = Quş südü  |
| (a)fly on the wheel                                     | -[təkər üstündə milçək) - özünü<br>çəkən (yuxarıdan aparən), göylə gedən, ədəbaz,<br>lovğa şəxs  |
| for chicken feed  | -[cücə yemi ) - demək olar k1,<br>havayı; çox ucuz; su qiymətinə; müftə  |
| for the birds   | -[quşlar üçün] - mənasız iş, boş<br>ycrə vaxt sərf edilməsi;<br>dolaşıqlıq; dəlilik  |
| fox (n)   | -[tülkü] - b1c, hiyləgər,<br>kələkbaz  |
| fox (v)   | -tülkülük etmək; kələk gəlmək,<br>biclik etmək   |
| fox behavior  | -[tülkü hərəkəti] - kələkbazlıq,<br>tülkülük, hiyləgərlik, yaltaqlıq   |
| fox fire  | -çürüntü   |
| fox hole  | -[tülkü yuvası] - uzun xəndək,<br>səngər   |
| foxish - (a)  | -[tülkü kimi] - hiyləgər, bic,<br>kələkbaz, yaltaq   |
| (the) fox knows much<br>but tmore Jie who<br>catches it | - - Tülkü bicdi, amma tülkünü<br>tutan ondan da bicdir; Dinsizin<br>öhdəsindən imansız gələr   |
| fox sleep   | -[tülkü yuxusu] - yalançı yuxu,<br>yalandan Özünü yatmışlığa<br>vurmaq ~; Tülkü kimi özünü<br>yatmışlığa vurmaq                            |
| fox trot  | -fokstrot (rəqs)   |
| foxy  | -kürən   |
| free as a hird  | - = Quş kimi azad, sərbəst   |
| frog eater  | -[qurbağa ycyən] - fransız   |
| ' frog in the throat                                    | -[boğazında qırbağa] - səsin<br>tutulması, xırıltı   |
| froglander  | -[qurbağalar ölkəsindən]<br>hollandiyalı   |
| frog restaurant   | -[qurbağa restoranı] - fransız<br>restoranı  |

## Gg

|            |                                  |
|------------|----------------------------------|
| gander (n) | -[erkək qaz] - çərənçi, boşboğaz |
|------------|----------------------------------|

|  |   |
|--|---|
| gander(v)                                    | (adam) = İt kimi zəvzək adam<br>-[erkək qaz] - dayanmadan<br>damşmaq, boşboğazlıq etmək = İt kimi zəvzək  |
| gay (merry) bird                             | -[şən quş] - şən, zarafatçıl,<br>baməzə (məzəli) şəxs, adam,<br>təlxək (mənfəçalarla)   |
| get a dog in the sleeve<br>(v)               | -[qolçağında it gəzdirmək] -<br>töhmət almaq, danlanmaq   |
| get ants in one's pants<br>(get antsy) (v)   | -[şalvarına qarışqa dolmaq] -<br>həyəcan keçirmək, təşvişə<br>düşmək = Həyəcandan qarnına<br>sancı dolmaq; kürkünə birə düş-<br>mək             |
| get a worm in the<br>tongue (v)              | -[dilinə qurd düşmək] – hər şeyə<br>irad tutmaq, deyilmək   |
| get butterflies in one's<br>stomach (v)      | -[qarnına kəpənək dolmaq] =<br>Qarnına sancı dolmaq; Kiirkünə<br>birə düşmək  |
| get goose bumps and<br>get goose pimples (v) | -[dərisi qız dərisi kimi dımır-<br>dımır olmaq] = Tükləri biz-biz<br>durmaq; Əti ürpəşmək   |
| get off one's high<br>horse (v)              | -[hündür atdan düşmək] - artıq<br>birinci olmamaq   |
| get one's dlick in a row<br>(v)              | -[ördəklərini sıraya düzmək] -<br>işlərini sahmana salmaq; hazır<br>ctmək   |
| get snakes in one's<br>boots (v)             | -[çəkmələrinə ilanların<br>doluşması] - öləncən içib<br>sərxoş olmaq, lül-qəmbər olmaq; İçki düşgünü<br>olmaq                                   |
| get someone's goat (v)                       | -[kiminsə keçisini almaq]<br>kimisə qəzəbləndirmək =<br>(kimisə) Cin atına mindirmək  |
| get the right (wrong)<br>sow by the ear (v)  | -[lazım olan (yanlış) donuzun<br>qulağından yapışmaq] - düzgün<br>(yanlış) çıxış yolu tapmaq =<br>Quşu gözündən vurmaq (və ya<br>vura bilməmək) |
| get the wrong pig by<br>the tail (v)         | -[lazım olmayan donuzun<br>quyruğundan yapışmaq]<br>korlamaq, xarab etmək = Bcçə yerinə fərə<br>kəsməzlər                                       |
| give a dog a bad name<br>and hang him (v)    | -[itə şər at, sonra boğazından as]<br>- hamıda bir eyib tapmaq olar =<br>Eyibsiz gözəl olmaz  |
| give back a pig of one's                     | -[öz donuzunun donuzunu geri  |



|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| own sow (v)                         | qaytarmaq] = Nə tökərsən aşına, o da çıxar qaşığına; Hərcayi sözün hərcayi də cavabı olar; Nə əkərsən, onu biçərsən                                 |
| give the bird (v)                   | -[quşu ələ vermək] - fitə basmaq, rüsvay etmək  |
| gloomy hound                        | -[qaraqabaq tazı] - qaşqabaqlı şəxs, qaraqabaq (adam)   |
| go bugs (v)                         | -[birə düşmək] - ağılını itirmək =- Kürkünə birə düşmək   |
| go cold turkey (v)                  | -[soyuq hindüşka] - qəfil kəsmək, dayandırmaq   |
| God's ape                           | -[Allahın meymunu] anadangəlmə axmaq; Allahın axmağı = Eşşəyin dal ayağı  |
| golden calf                         | -[qızıl buzov] - qızıl pul, var-dövlət, sərvət  |
| gone-coon                           | -[batmış yenot] - heç bir şeyə yaramayan insan  |
| (a) good dog deserves a good bone   | -[yaxşı itə yaxşı sümük düşür] = Yaxşı at yemini artırar, pis at qamçısını; Qurdbasan itin payı ikiqat olar; Siçan tutmayan pişiyə yemək verməzlər; |
| good horse should be seldom spurred | -[yaxşı atı az mahmızlayarlar] = Mərdi qova-qova namərd eləmə   |
| goose (v)                           | -[qaz] - ələ salmaq, oynatmaq   |
| goose cap                           | -[qaz papağı] - səfeh, axmaq = Özünü eşşək yerinə qoyan   |
| goose flesh (skin)                  | -[qaz əti (dərisi)] - qaz dərisi kimi dımır-dımır dəri  |
| (the) goose hangs high              | -[qaz hündürdən asılıb] hər şey yağ kimi gedir  |
| go the whole hog (v)                | -[əməlli-başlı donuz olmaq] - heç bir şeylə hesablaşmamaq; ürəyi istəyəni, ağılna gələnə etmək; sona qədər əylənmək = Dəli Nəzərəm, belə gəzərəm    |
| go to bed with the chickens (v)     | -[cücələrlə bırı vaxtda yatmaq] - çox tez yatmağa getmək  |
| go to the dogs (v)                  | -[itlərin yanına getmək] dağılıb getmək, xarab olmaq,   |

|   |  |
|---|--|
|   | tökülüb getmək = İt (kökünə) gününə düşmək   |
| grampus (n)   | -[delfin] - tənbel, yöndəmsiz, kök adam  |
| (the) grapes are sour" as the fox said when he could not reach them | -[tülkünün ağzı üzümə çatmayanda deyir "turşdur" = Pişiyin ağzı ətə çatmayanda deyər "iylənib"                         |
| gray mare   | -[boz madyan] - ərinin üstündə rəhbərlik edən arvad = Erkək at kimi kişnəyən madyan                                    |
| (ihe) great fish eats the small                                     | -[böyük balıqlar kiçikləri yeyir] - güclü zəifə qalib gəlir = Toyuq gəzməz cığırda, çaqqal onu çığırdar                |
| gull (v)  | -[qağayı] - aldatmaq, ələ salmaq, oynatmaq   |
| gull - catcher<br>gut no fish till you get them                     | -[qağayı tutan] - yalançı<br>-[əvvəl balığı tut, sonra təmizlə] = At almamış tövlə tikmə; Toxum gətirməmiş ycr axtarma |
| <b>Hh</b>   |  |
| hair of the dog that hit one  | -[kimisə dişləmiş itin tükü] - sərxoşluqdan ayıldıqdan sonra spirtli içki içilməsi                                     |
| hare (v)  | -[dovşan] - təqib etmək = İt kimi dalına düşmək  |
| hare-brained  | -[dovşan beyinli] - səfch = Quşbeyin, kütbeyin   |
| hare-eyed   | -[dovşan gözlü] - dombagöz = Qurbağagöz, danagöz   |
| hare-hearted  | -[dovşan ürəkli] - cəsərtsiz, ürkək  |
| hares may pull dead lions by the beard                              | -[ölü şirin saqqalından dovşan da dartar] = Ölü pişiyin üstündə siçan da gəzər; At ölüb, itin bayramıdır               |
| have a bee in one's bonnet  | -[kiminsə papağında arı] başında bir fikir və ya ideya olmaq; şiddətli, güclü arzusu olmaq                             |

|  |  |
|--|--|
| have a cow's tongue                                    | -[inək dilli olmaq] - sərt danışmaq; dildən iti olmaq = Boz-boz (acı-acı) danışmaq   |
| have a crow to pluck with                              | -[tüklərini yolmalı qarğası olmaq] - dalaşmaq, savaşımaq   |
| have a maggot in one's head                            | -[başına qurd düşmək] - baş xarab olmaq  |
| have a raven's appetite                                | -[qarğa kimi iştahası olmaq] - yaxşı iştahası olmaq = Qurd kimi acmaq  |
| have other fish to fry                                 | -[qızartmalı başqa balığı olmaq] - başqa görməli işləri olmaq; daha vacib işləri olmaq   |
| have (get) rats in the attic                           | -[mansardada (çatı altında otaq) siçovulların olması] - başı xarab olmaq   |
| have seen the wolf                                     | -[canavar görmək] - qorxmaq  |
| have snakes in one's boots                             | -[çəkmələrinə ilan girməsi] - içib sərxoş olmaq  |
| have the digestion of an ostrich                       | -[dəvəquşu mədəsinə malik olmaq] - hər şey yemək; mədəsi hər şeyi götürmək = Daşdan yumşaq hər şey yemək                                       |
| hawk (v)   | -[qırğı, qızılquş] - kiməsə hücum etmək = Qırğı kimi başının üstünü almaq  |
| hawks will not pick hawk's eyes out                    | -[qırğı qırğını gözü çixartmaz] = İt itin ayağını basmaz   |
| help the lame dog over the stile (v)                   | -[axsaq itə hasarı aşmağa kömək etmək] - köməksiz adama yardım etmək; dar ayaqda kömək etmək   |
| he must have iron nails that (or who) scratches a bear | -[ayını cırmaqlayanın dəmir dırnaqları olmalıdır] = Qurdun qonaqlığına get, köpəyi də yanınca apar; İtlə dostluq edənin dəyənəyi yanında gərək |
| hen-hussy  | [toyuq - arvad] - ev işi görəni kişi   |
| hen-party  | [toyuq yığıncağı] - qız yığıncağı = Arvad bazarı   |
| he that is down (sleeps)                               | -[itlə yatan birə ilə qalxar] =  |

with dogs must rise up  
with fleas  
he that will steal an  
egg will steal an ox

he that would have  
eggs must endure the  
cackling of hens

he who makes himself  
an ass must not take it  
ill if men ride him

He who plays with a  
cat must expect to be  
scratched

he who scrabs every pig  
he sees will not long  
be clean

he who takes a raven  
for a guide shall light  
upon carrion

he who would catch  
fish must not mind  
getting wet he won't say "boo" to a  
goose

he wouldn't hurt a fly

(the) higher the ape  
goes the more it shows  
its tail

hit the bird in the eye  
(v)  
hit the bull's eye (v)

qarğa ilə dost olan peyinə  
bulaşar  
-[yumurta oğurlayan öküz də  
oğurlayar] = Çətini birinci  
dəfədir

-[yumurta istəyən toyuqların  
qaqqılıtısına dözməlidir] = Könlü  
balıq istəyən quruğu suda  
gərək; Çəkməsən cəfa,  
görməzsən səfa

-[adunəşşək qoyan,  
sürülməsinə razılaşmalıdır]  
Çünkü oldun dəyirmançı, çağır  
gəlsin də, Koroğlu = Nökər  
nədir, bəkar nədir?

-[pişiklə oynayanın əlləri  
cırmaqlı gərək] = İt ilə dost  
olanın dəyənəyi əlində gərək;  
Bəylə bostan əkənin tağı  
çiyində gərək

-[hər yetən donuzu qaşovlayan  
adamın özü də çirkə bulaşar] =  
Atı atın yanına bağlasan, həm-  
rəng olmasa da, həm xasiyyət  
olar

-[özünə bələdçiliyə qarğa  
götürən təsadüfən ləşlə qarşılaşa  
bilər] - əgər özünə pis bələdçi  
(məsləhətçi) seçmişsə, bəxtindən küs  
- = Könlü balıq istəyən özünü  
suya vurmaldır

-[qaza da "qaç" deməz] = Bir  
kişinin toyuğuna "kiş", bir  
adamın öküzünə "hiş" deməz; Heç kəsin  
yatan öküzünə "hiş", yumurtlayan  
toyuğuna "kiş" deməz  
~[heç milçəyi də incitməz] =  
Heç kimin toyuğuna daş atmaz

-[meymun nə qədər yuxarı  
qalxsa, quyruğu bir o qədər çox  
görünər] - insanın vəzifəsi  
yüksəldikcə, səhvləri  
(axmaqlığı) daha aydın görünür  
- = quşu gözündən vurmaq

-[öküzü gözündən vurmaq] =  
Quşu gözündən vurmaq

|  |   |
|--|---|
| hog back                                     | -[donuz beli] - dik sıra dağlar   |
| hog rubber                                   | -[donuz qaloşu] - kəndçi, kənddən gəlmiş; donuz otaran  |
| hog's age                                    | -[donuz dövrü (yaşı)]<br>yeniyyətməlik dövrü  |
| hogshead                                     | -[donuz başı] - iri çən, çəllək   |
| hog shearing                                 | -[donuz qırımı] - heç nədən hay-küy   |
| hog-tie                                      | -[donuz - qalstuku] - azad, sərbəst hərəkətdən məhrum olunma  |
| hog-wash                                     | -[donuz yuyunması] - boş şey, cəfəngiyyat   |
| hold a wolf by the ears<br>(v)               | -[canavarın qulaqlarından yapışmaq] - çıxış yolu olmamaq; geriə yol olmamaq   |
| hold one's horse (v) -<br>(Holdyour horses!) | -[atlarını cilovlamaq (tutub saxlamaq)] - özünü saxlamaq; özünü ələ almaq; hirsini cilovlamaq; səbrli, təmkinli olmaq |
| honey is not for the<br>ass's mouth          | -[bal eşşək ağzı üçün deyil] =<br>Eşşək nə bilir zəfəran-plov (və ya döşək) nədir                                     |
| hook the fish (v)                            | -[balığı qarmağa keçirtmək] - istədiyinə nail olmaq - Balığı tora salmaq  |
| horse (v)                                    | -[at] - döymək  |
| horse around (v)                             | - = Ät kimi dingildəmək (atlanıb-düşmək); kobud şəkildə əylənmək; özünü çox sərbəst aparmaq                           |
| horse doctor                                 | -[at həkimi] - pis həkim  |
| horse godmother                              | -[at xaç anası] - köntöy, yöndəmsiz, atağızlı, atycrışli qadın = At Balaxanım   |
| horse laugh                                  | -[at gülüşü] - bərk qəhqəhələr =<br>At kişnərtisi (at kimi kişnəmək)  |
| horse leech                                  | -[at zəlisi] - başqasının hesabına  |

|  |  |
|--|--|
|  | yaşayan, müftəxor ~ zəli, qırsaqqız  |
| horse load                                 | -[at yükü) - çay yatağı, çay burulğanı   |
| horse kiss (v)                             | -[at öpüşü] - şapalaq, yumruq vurmaq   |
| horse marine                               | -bəxtsiz, talcsiz adam   |
| horse of another color                     | -[başqa rəngli at) - başqa bir məsələ, plan və s.  |
| horse opera -[at operası]                  | - kavboy filmi; savaş filmi  |
| horse play                                 | -[at oyunu] çox sərbəst oyun; kobud əyləncə; atılıb-düşmə  |
| horse sense                                | -[at hissiyyatı; düşüncəsi, duyumu] - sağlam düşüncə, ağıl, dərrakə, uzaqgörənlik ~ Nədənsə başı çıxmaq; İt kimi iy bilmək; Yerin altını da bilir, üstünü də |
| horses may pull dead lions by the beard    | -[ölü şirin saqqalından atlar da tutub sürüyər] = Ölü pişiyin üstündən siçan da keçər  |
| horse towel                                | -[at dəsmalı) - ünümi istifadə üçün diyircəkdən asılmış dəsmal   |
| horse tree                                 | -[at ağacı] - odun mişralamaq üçün ağac dayaq  |
| hound (v)                                  | -[tazı] - təqib etmək  |
| hounds offate                              | -[talenin tazıları] - taledən qaçmaq olmaz = Tale yazısı   |
| how a pig may fly                          | -[donuz uça bilərmi] - boş söhbət; baş tutmayası iş = Dəryada balıq sövdası  |
| howl among wolves (v)                      | -[canavarların arasında ulamaq] = Qurda qoşulan ulamaq öyrənməlidir; Girdin şəhərə, gördün hamı gözüqıpqıdır, sən də ol gözüqıpqı; Palaza bürün, elnən sürün |
| hot dog                                    | -[isti it] - sosiska –   |
| Hot dogf -                                 | Afərin!  |
| humble -bee in a cow turd thinks himself a | -[inək təzəyindəki torpaq arısı da özünü padşah sayır] = Hər   |

|   |  |
|---|--|
| king  | kəs öz yerində bir aslandır; Öz ölüşündə Muradəli də bəydir; Mal təzəyinin içində dozanqurdu da özünü şah sayır  |
| hungry as a bear  | -[ayı kimi ac] - çox ac olmaq = Qurd kimi acmaq  |
| hunt the same old coon<br>(v)                                       | [elə həmin qoca yenotu ovlamaq] - məsələni uzatmaq   |
| hunt the wrong hare<br>(v)  | -[yanlış dovşanı ovlamaq] - səhv salmaq; işi boşa çıxmaq; dolaşdırmaq; mövzudan kənar söhbət etmək   |
| <b>İi</b>   |  |
| if a donkey brays at you, don't brayathim                           | -[eşşək sənə anqırsa, sən ona anqırma] = Dəliyə, qanmaza qoşulma; Abrını gözlə abırsızdan  |
| if you agree to carry the calf, they'll make you carry the cow      | -[buzovu daşımağa razılaşsan, inəyi də daşıdıracaqlar] = Üz versən, astar da istəyəcəklər; Bir verərsən, bir də dilər, yatmağa yer də dilər; Allah verdikcə bəndə gümana gələr |
| if you run after two hares, you will catch neither                  | -= İki dovşanın dalınca qaçsan, heç birini tuta bilməzsən; Çox istəyən azdan da olar; Bir əldə iki qarpız tutmaq olmaz   |
| if you sell the cow, you sell your milk too                         | -[inəyi satarsansa, südünü də satarsan] = Atı itirib, nalını axtarma; Kəsik başın zülfü üçün ağlamazlar; inəyi satıb, çatısını axtarır   |
| if you swear you will catch no fish ohnaz]                          | -[dua oxumaqla balıq tutmaq = Dua oxumaqla donuz darıdan çıxmaz  |
| if you want a pretence to whip a dog, say that he ate the fryingpan | -[iti döymək istəyirsənsə, de ki, tavanı yeyib] = Sizin it bizim baltanı götürüb; Quzu (Keçi) suyu bulandırdı  |
| if the sky falls, we shall catch larks                              | -[göy yerə düşsə, torağay tutarıq] - mümkün olmayan iş   |

|   |   |
|---|---|
| if wishes were horses,<br>beggars would ride  | haqqında istehza ilə deyilir =<br>Yaz gələr, yonca bitər, ölmə,<br>eşşəyim, ölmə<br>-[arzular at olsaydı, dilənçilər<br>minib çapardı] - Xalamın saqqalı<br>olsaydı, dayım olardı |
| in a monkey way   | -[meymun kimi]-<br>yüngülbeyinliklə, səfehçəsinə  |
| innocent as a lamb  | - = Quzu kimi məzhun,<br>günahsız; körpə kimi təmiz, pak  |
| in the doghouse   | -[it damında] - işə düşmək, pis<br>vəziyyətdə qalmaq, kiminsə<br>gözündən, etibarından düşmək   |
| in two shakes of a<br>lamb's tail   | -[quzu quyruğunun iki<br>tərpənişində] - çox tez, bir göz<br>qırpımında   |
| iron horse<br>It is a good horse that<br>never stumbles<br>It is an ill bird that<br>fouls its own nest | -[dəmir at] - traktor<br>-[yaxşı at büdrəməz] = Yaxşı at<br>özünə qamçı vurdurmaz<br>-[öz yuvasını batıran quş pis<br>quşdur] = Evin zibilini küçəyə<br>atmazlar;                 |
| it is a poor mouse that<br>has only one hole  | -[fərsiz o siçandı ki, yalnız bir<br>yuvası var] = Ümid yeri üçün<br>qaragünlük saxlamaq lazımdır;<br>Saxla samanı, gələr zamanı  |
| it is a sad house where<br>the hen crows louder<br>than the cock  | -[o cv pisdirdi ki, orada toyuğun<br>səsi xoruzun səsindən bərk<br>çıxır] = Arvad rəhbərlik edən<br>evdə bərəkət olmaz; İş ki düşdü<br>arvada, ölənı gününü sal yada              |
| it is a silly fish that is<br>caught twice with the<br>same bait  | -[axmaq o balıqdır ki, bir tilova<br>iki dəfə düşür] Eşşək<br>eşşəkdir, o da palçığa batdığı<br>yerə bir də girməz  |
| it is enough to make a<br>cat laugh<br>it is a good fishing in<br>troubled waters                       | -- Pişiyi də gülmək tutar<br><br>-- Balıq tutan suyu bulanıq<br>istər; Ara xəlvət, tülkü bəy;<br>Bulanıq suda balıq tutmaq; Gecə  |



|  |  |
|--|--|
| it is (not) my (his, etc.)<br>pigeon                         | qara, cücə qara<br>-[bu məmim (onun və s.)<br>göyərçinimdir (göyərçinim<br>deyil)] - bu məninm (onun və s.)<br>işimdir (işim deyil)  |
| it is not good to strain<br>at a gnat and swallow a<br>camel | -[ağcaqanadı gücə salıb, dəvəyə<br>güzəşt etmək yaxşı deyil] -<br>böyüklərin işinə göz yumub, ki-<br>çiklərə irad tutmaq yaxşı deyil ;=<br>Dəvənin yükünü cəşşəyə<br>yükləməzlər |
| it is the bridle and spur<br>that makes a good<br>horse      | = Yüyən ilə mahmızlar atı<br>sözəbaxan edir  |

## Jj

|   |   |
|---|---|
| jackal (n)<br>jackal (v)  | -[çaqqal] - yazıq<br>-çirkli işi görmək (zibil işləri<br>görmək)                          |
| jackdaw in the<br>peacock's feathers                                  | -[tovuz lələkləri taxmış dolaşa]<br>~ Ev buzovundan öküz olmaz;<br>Dana kələçə ola bilməz |
| jade (n)  | -[yabı] - yabı, yük atı (məcazi<br>mənada)  |
| jade (v)<br>jaded<br>jail-bird  | -yormağ, taqətdən salmaq<br>-yorğum, taqətsiz<br>-[məhbəs quşu] - məhbəs,<br>cinayətkar   |
| jest with an ass and he<br>will flap you in the face<br>with his tail | -[eşşəyə baş qoşsan, quyruğu ilə<br>üzünə vurar] - Dəliyə dəymə,<br>başına daş yağdırar   |

## Kk

|  |  |
|--|--|
| kangaroo court                         | -[kenquru məhkəməsi]<br>ədalətsiz məhkəmə işi;<br>məhkəmənin nəticəsinin<br>əvvəlcədən qurulması |
| keep a dog at one's bark<br>oneself(v) | -[it saxlayaraq, özü hüzmək] -<br>əlində olan imkandan istifadə<br>edə bilməmək: Hamını bəzər,   |

## özü lüt gəzər

|   |   |
|---|---|
| keep the wolf from the door (v)             | -[canavarı qapıdan uzaq saxlamaq) - özünü minimal səviyyədə təmin etmək, aclıqdan, soyuqdan və s. qorumaq - Yavanca aşım, ağrımaz başım |
| kid (n)                                     | -[çəpiş] - uşaq, bala, quzu, yavru  |
| kid (v)                                     | -[çəpiş] - əzizləmək; aldatmaq; zarafat etmək   |
| kid-glove                                   | -[çəpiş - əlcək] - hiylə ilə davranmaq  |
| kill the fattened calf (v)                  | -[kök dana kəsmək] - zəngin ziyafət təşkil etmək  |
| kill the goose that laid the golden egg (v) | -[qızıl yumurta verən qazı kəsmək] = Çörək verən əli kəsmək; Tüstü gələn yerə barmaq tıxamaq  |
| kill two birds with one stone (v)           | = Bır ox (güllə) ilə iki quş vurmaq   |
| kite balloon                                | - [üfürmə çalağan] - kök adam   |
| knee - high to a grasshopper                | -[çəyirtkənin qıçı boyda] - alçaq boylu; uşaq boyda; çox gənc = Ağzından süd iyi gələn; Yapalaq (məcazi mənada)                         |

## LI

|  |   |
|--|---|
| lame duck                                | -[axsaq ördək] - uğursuz, taleşiz adam  |
| lame kangaroo                            | -[axsaq kenquru] - ölümə məhkum edilmiş   |
| lark (n)                                 | -[torağay] - şən, məzəli, zarafatçıl adam   |
| lark (v)                                 | -[torağay] - əylənmək   |
| law catch flies, but let hornets go free | -[qanun hörümçək toru kimidir: milçəyi ilişdirir, göyülü (eşşək arısı) ötürür] = Şəriət avamlar üçündür |
| leech (n)                                | -[zəli] - zəhlətökən, əlçəkməyən adam = zəli (məcazi mənada); Zəli kimi Qırsaqqız adam                  |

|  |  |
|--|--|
| lead (live) a dogs life  | -[it həyatı sürmək (yaşamaq)] -<br>çox miskin, əziyyətli həyat<br>sürmək = İt günündə yaşamaq;<br>İt əzabı çəkmək  |
| lead apes in hell (v)  | -[meymunları cəhənnəmə<br>aparmaq] - qarımış qız kimi<br>nakam ölmək   |
| less than in a pig's<br>whisper<br>let sleeping dogs lie                     | -[donuz qımlıtsından da tez] -<br>bir göz qırpımında<br>-[yatmış itləri oyatmayın]<br>söhbəti açıb-ağartmayın = Nə<br>dil bilsin, nə dodaq                                       |
| let the cat out of the<br>bag  | -[torbanı açıb pişiyi buraxmaq]<br>= Sirri açıb ağartmaq; Ağzında<br>söz saxlamamaq; Sizin aranızda<br>ala qarğa bala çıxartmaz;<br>Açaram sandığı, tökərəm<br>pambığı           |
| (the) life of the wolf is<br>the death of the lamb                           | -[canavarın həyatı quzunun<br>ölümündədir] = Biri ölməsə, biri<br>dirilməz   |
| like a bat out of the<br>hell  | -[cəhənnəmdən qaçmış yarasa<br>kimi] - çox böyük sürətlə, var-<br>gücü ilə = İlan ağzından çıxan<br>qurbağa kimi; güllə kimi; Cin<br>vurmuş dana kimi                            |
| like a bird<br>like a cat in a strange<br>garret<br>like a cat on hot bricks | -[quş kimi] - şən, qayğısız<br>-[yad dama düşmüş pişik kimi] -<br>cəsarətsiz, inamsız, ürkək-ürkək<br>-[isti kərpicin üstünə çıxmış<br>pişik kimi] - İynə üstündə<br>oturan kimi |
| like a fish out of water   | = Sudan çıxmış balıq kimi;<br>özünü öz qabında hiss etməmək;<br>Qəfəsə salınmış şir (quş) kimi   |
| like a moth on fire  | -[od üstündə pərvanə kimi] -<br>kor-koranə, fikirləşmədən =<br>Özünü oda atan pərvanə kimi   |
| like a sitting duck  | -[yerə çökmüş ördək kimi] – hər<br>şeydən xəbərsiz; heç bir tərəfdən qorunmayan = Torağay<br>başını kola soxub, elə bilər heç kim onu görmür                                     |
| like cow like calf   | ~[inək necə, buzovu da elə] =<br>Anasına bax, qızını al, qırağına bax bezini; Anası gözən<br>ağacı balası budaq-budaq gəzəcək  |
| like Kilkenny cats   | -[Kilkenni (İrlandiyada qraflıq)<br>pişikləri kimi] - qələbəyə qədər savaşımaq; öləncən  |

|  |  |
|--|--|
| like water off a duck's back   | vuruşmaq<br>-[ördəyin üstündən tökülən su kimi] - kiməsə heç bir təsiri olmamaq = Heç vecinə də olmamaq; Bir qulağından alıb, o birindən ötürmək           |
| lion-drunk   | -[şir kimi sərxoş] - ölümcül sərxoş, lülqəmbər   |
| lion-hearted   | -[şir ürəkli] - cəsur, qoçaq, qorxmaz  |
| lion-hunting   | -[şir ovu] - məhşur adamların dalınca düşmək   |
| (a) lion in the path<br>(the) lion is not so fierce as he is painted                               | -[yol ortasında şir] - təhlükə<br>-[aslan təsvir olunduğu qədər də yırtıcı deyildir] = Canavar deyilən qədər də təhlükəli deyildir                         |
| lionize (v)<br>(the) lion's share<br>(a) little bird told me                                       | -idcallaşdırmaq<br>-[şir payı] - ən böyük hissə, pay<br>-• Balaca quş xəbər gətirdi (müəmmal, sirli bir mənbədən öyrənilmiş); Ala sağsağan xəbər gətirdi   |
| little pigeons can carry great message   | -[kiçik göyərçinlər böyük xəbərlər apararlar] = Boyuna bax, gördüyü işə bax; Bapbalaca boyu var, dam dolusu toyu var                                       |
| live (eat) high on the hog (r)   | -[donuzdan yaxşı yaşamaq (yenmək)] - çox yaxşı yaşamaq, firavan yaşamaq = Yağ içində böyrək kimi bəslənmək   |
| live like fighting cocks (v)   | --[döyüşkən xoruzlar kimi yaşamaq] - çox yaxşı yaşamaq - Yağ içində böyrək kimi yaşamaq; Yağ-bal içində bəslənmək  |
| live too close to the forest to be frightened by owis (v)<br>living dog is better than a dead lion | -[Məsəyə çox yaxın yaşayanın bayquşlardan nə qorxusu] = İslənmişin qışdan nə qorxusu<br>-•= Ölü aslandan diri tülkü [it] yaxşıdır; Soğan olsun, nəğd olsun |
| lock the stable - door after the horse is stolen (v)   | -[at oğurlanandan sonra tövlənin qapısını bağlı saxlamaq]<br>Toydan sonra nağara   |

(not to) look a gift horse in the mouth

look like the cat that swallowed the canary

loose-fish

lose a ship for a ha'porth oftan (v)

louse (n) -[bit]

love as the dog loves the whip (v)

lovely weather for ducks

love me, love my dog

lucky dog

-[hədiyyə atın ağzına baxmaq (baxmazlar)] == Bəy verən atın dişlərinə baxmazlar

-[bülbulü yemiş pişiyə oxşamaq]  
- üzündə məmnun, özündən razı, bir az günahkar bir təbəssüm, xüsusilə ona görə ki, nə isə bir pis iş törətmisən və bundan zövq alırsan = Qarnı tox pişik kimi gülümsəmək; Quyuq udmuş xoruza bənzəmək

-[azad (sərbəst) balıq] - əxlaqsız  
- = Qətrana qənaət etdiyinə görə gəmini itirmək

- yaramaz, bivec adam

-[it kötəyi xoşlayan kimi xoşlamaq] - nifrət etmək

-[ördəklər üçün xoş hava] - yağışlı hava

-[məni sevirsənsə, itimi də sev)  
= İtə hörmət edərlər, yiyəsinə görə

-[bəxtəvər it] - şanslı, bəxti gətirən şəxs = Yaxşı taxt yox, yaxşı baxt

## Mm

maggot (n)

-[sürfə] - əhəmiyyətsiz, bivec adam

make a cat's paw of someone (v)

-[kimisə pişik pəncəsinə göndərmək] - kimisə öz təsiri altına salmaq; öz əlində sakit silaha (alətə) döndərmək  
İpəkdən yumşaq etmək; Quzuya döndərmək

make a hare of someone (v)

-[kimisə dovşan yerinə qoymaq]  
- kimisə axmaq kimi qələmə vermək - Eşşək yerinə qoymaq

make a monkey (an ass) out of someone (v)

-[ktmisə meymun (eşşək) yerinə qoymaq] - kimisə axmaq yerinə qoymaq; eşşək yerinə qoymaq

make a silk purse out of sow's ear (v)

-[donuzun qulağından ipək çanta düzəltmək] - qiyməti olmayan bir şeydən dəyərli, yaxşı bir şey düzəltmək; qiyməti olmayan bir

|   |  |
|---|--|
|   | şeyi qiyməyə mindirmək   |
| make fish of one and flesh of another (v)           | -[birindən ət, o birindən balıq düzəltmək] - ayrı-seçkilik salmaq; cyni gözlə baxmaq                   |
| make someone eat crow (v)                           | -[kiməsə qarğa yedizdirmək] - kiməsə sözünü geri götürməyə və ya səhvini boynuna almağa məcbur etmək   |
| make someone the scapegoat for something (v)        | -bütün günahı kiminsə boynuna atmaq; kiməsə zərbə altında qoymaq = Altda qalanın canı çixsın           |
| man to man is a wolf                                | -[insan insanın canavarıdır] = insan insana düşməndir  |
| many a good cow hatch a bad calf                    | -[bəzən yaxşı inəyin pis buzovu olur] = Oddan kül törəyər  |
| March comes in like a lion and goes out like a lamb | -[mart gələndə - şir kimi gəlir, gedəndə - quzu kimi] = Mart girdi, dərd girdi, Mart çıxdı, dərd çıxdı |
| mare's tail   | -[madyan quyruğu] - lələkli bulud  |
| meek as a lamb                                      | = Quzu kimi nıəzhun, fağır; Aydan arı, sudan duru  |
| meet the black cow (v)                              | -[qabağına qara inək çıxmaq] - xoşagəlməz, pis vəziyyətə düşmək =- Qabağına qara pişik çıxmaq          |
| men and mice  | -[adamlar və siçanlar] ətrafdakı bütün canlılar  |
| milk the bull (v)                                   | -[öküzü sağmaq] - səfeh və lazımsız işlə məşğul olmaq  |
| money makes the mare (to) go                        | -[pul madyanı da getməyə məcbur edər] = Pulludan bəla da qorxur; Pul kəsəni qılnc da kəsməz            |
| monkey (n)  | -[meymun] - təlxək, hoqqabaz (məcazi mənada)   |
| monkey (v)  | -[meymun] - əziib - büzülmək, meymunluq etmək  |
| monkey around                                       | -meymun kimi atlanıb-düşmək, öynamaq; ətrafdakı əşyaları maraqla nəzərdən keçirmək                     |
| monkey business                                     | - [meymun biznesi] - dəcəllik  |

|  |   |
|--|---|
| no bees, no honey, no work, no money                 | - [arı olmasa bal olmaz, iş olmasa pul olmaz] = Zəhmətsiz bal yemək olmaz; İşləməyən dişləməz   |
| no kidding   | - [çəpişləmə] - zarafatsız, sözün düzünü söylə  |
| no spring chicken                                    | - [yaz cücəsi deyil] - artıq gənc deyil   |
| not enough room to swing a cat                       | - [pişik oynatmağa (fırlatmağa) yer yoxdur] - darısqallıq = Tərpənməyə yer yoxdur; Addım atmağa yer yoxdur  |
| nothing falls into the mouth of a sleeping fox       | - [yatmış tülkünün ağızına bir şey düşməz] = Yatan aparmaz, yetən aparar; Yatan öküzün başına duran öküzün təzəyi tökülər   |
| Nothing must be done hastily but killing of fleas    | - [bit öldürməkdən təcili bir iş ola bilməz] =- Tələsik işə şcytan qanşar; Tələsən təndirə düşər  |
| not to say a turkey                                  | - [hinduşkaya deməmək] - sirr saxlamaq = Bir daş altda, bir daş üstə; Sirr vermə dostuna, dostunun da bir dostu var   |
| not to say "boo" to a goose                          | - [qaza belə "qaç" deməmək] - bir kəimə də deməyə cürət etməmək; heç kimə pislik etməmək = Heç kimin toyuğuna daş atmamaq. Heç kimin yatmış öküzünə "huş" deməmək |
| nourish a raven for him to scratch your eyes out (v) | - [qarğanı bəslərsən, axırı gəlib gözlərini deşər] = Sinəsində ilan böyütmək; Qurd balası qurd olar   |

## Oo

|  |   |
|--|---|
| old-bird                                       | - [qoca quş] - təcrübəli, bərkə-boşa düşmüş = Qoca tülkü (qartal, qurd) bilmədiyi şeyə qurd düşər |
| old-cat  | - [qoca pişik] - köhnə istiotqabı   |
| old-cock                                       | - [qoca xoruz] - yoldaş, köhnə  |
| dost (the) old cow thinks she was never a calf | - [qoca inək elə zənn edir ki, özü heç vaxt buzov olmayıb ] Elə bil özün uşaq olmamısan           |
| old-dog  | - [qoca it] - yaxın dost; köhnə dost  |
| (an) old dog barks not                         | - = Qoca köpək əbəs ycrə hürməz   |

|  |  |
|--|--|
| (the) older the goose<br>the harder to pluck<br>(an) old fox is not<br>easily snared<br>one barking dog sets<br>all the street a barking | - = Qaz nə qədər qoca olsa, o<br>qədər çətin yolunur<br>- = Qoca tülkü tələyə düşməz<br><br>- [bir hürən it bütün küçəni<br>hürən edir] - biri hürsə, hamısı<br>səs-səsə verir = Bir qotur qoyun<br>bütün sürünü korlar  |
| one beats the bush, and<br>another catches the<br>bird<br>one man may steal a<br>horse, while another<br>may not look over a<br>hedge    | - [biri kolu çırpışdırır, o biri isə<br>quşu tutur] = Biri işləyir, o biri<br>dişləyir; Kim qazana, kim yeyə<br>- [biri atı oğurlayar, o biri isə<br>heç hasardan bələ boylana<br>bilməz] = Hamıya adət, bizə<br>biadət; Biri yeyir at kimi, biri<br>baxır it kimi |
| one scabbed sheep will -<br>mar a whole flock<br>one's handwriting is<br>like chicken tracks   | - Bir qotur qoyun bütün<br>sürünü korlar<br>- [xətti toyuq-cüvə (çşələmə-<br>sinə) izlərinə oxşamaq] = İlan-<br>qurbağa kimi yazmaq; Elə yazıb,<br>elə bil toyuq eşələyib  |
| one swallow doesn't<br>make a summer   | - [bir qaranquşla yay olmaz] =<br>Bir gül ilə bahar olmaz; bir<br>çiçəklə yaz açılmaz  |
| ostrich feathers   | - [dəvəquşu lələkləri] - xarici<br>görünüşü ilə özünü göstərən<br>şəxs, lovğa, ədəbaz  |
| ostrich policy<br>overdog (v)<br>owl (v)   | - = dəvəquşu siyasəti<br>- üstələmək, ötüb keçmək<br>- [bayquş] - gecə gəzmək,<br>yatmamaq = Bayquş (məcazi<br>mənada); gecəquşu   |
| owlish youngster   | - [bayquşabənzər gənc]<br>eynəkli şəxs   |
| owl light<br>owl-car<br>ox-eyed  | - [bayquş işığı] - ala-toranlıq<br>- [bayquş maşını] - gecə taksisi<br>- [öküz gözlü] - şəhla gözlü; ahu<br>gözlü  |

## Pp

|                      |  |
|----------------------|--|
| packed like sardines | - [sardina balıqları kimi<br>yığılmış] - sıx-sıx = İynə atsan<br>yerə düşməz |
|----------------------|--|



|  |  |
|--|--|
| parrot (n)   | - [tutuquşu] - səfeh, başqasının sözlərini yersiz təkrarlayan şəxs                             |
| parrot (v)   | - təqlid etmək, oxşatmaq   |
| parrotty   | - təqlidedici, təqlidçi  |
| peacock (n)  | - [tovuz quşu] - qaz kimi lovğa, özünü dartan, özündən razı adam                               |
| peacock (v)  | - lovğalanmaq, özünü öymək   |
| pig (n)  | - [donuz] - donuz (məcazi mənada), pinti   |
| pig (v)  | - donuz kimi pintilikdə yaşamaq  |
| pig between two sheets                             | - [iki ağ arasında donuz] - qaxac edilmiş donuz əti ilə buterbrod                              |
| pigeon (v)   | - [göyərçin] - ələ salmaq, oynatmaq  |
| pigeon - holes                                     | - [göyərçin yuvaları] - stolun yeşikləri   |
| piggy - wiggly                                     | - donuz balası, çəşqə (uşaq haqqında)  |
| pighead (ed)                                       | - [donuzbaş] - səfeh = qabanbaş  |
| pig may fly hut with its tailforeward              | - [donuz uça bılər, amma quyruğu irəliddə] - boşboğazlıq, yalan-palan, uydurma, cəfəngiyat     |
| pigs, like poets, are never appreciated until dead | - = Donuzlar da şairlər kimi yalnız ölümündən sonra qiymətləndirilir                           |
| pigtail  | - [donuz quyruğu] - qızlarda nazik hörük   |
| play cat and mouse (with someone) (v)              | - = (kiminləsə) siçan-pişik oyunu oynamaq  |
| play (make) ducks and drakes with one's money (v)  | - [pulla erkək-dişi ördək oyunu oynamaq] - pulunu lıdər yerə ora-bura səpmək; bədxərclik etmək |
| please the pigs (v)                                | - [donuzları əyləndirmək] bəxtini sınamaq  |
| pluck thepigeon (v)                                | - [göyərçinin tüklərini yolmaq] - son qəpiyinədək soyub-talamaq = Qaz kimi yolmaq              |
| pony-car   | - [poni maşın] - kiçik avtomobil   |
| pony-edition                                       | - [poni nəşriyyat] - azformatlı nəşriyyat  |

|  |  |
|--|--|
| pony-garden                              | - [poni - bağ] - kiçik bağ sahəsi  |
| press hound                              | - [mətbuat tulası] - müxbir  |
| publicity hound                          | - [şan~şöhrət tulası] - özünü göstərməyi xoşlayan; özünü mətbuatda görməyi xoşlayan adam |
| pup                                      | - [küçük] - bala, cubbuş   |
| put a bee in someone's bonnet (v)        | - [kiminsə papağına arı qoymaq]<br>- kimsəyə bir fikir, idcya vermək (ötürmək)           |
| put one's monkey up (v)                  | - [kiminsə meymununu (oyatmaq) qaldırmaq] - qışqırıb özündən çıxmaq                      |
| put on the dog (v)                       | - [it kimi geymək] - çox qəribə, əcaib tərzdə geymək                                     |
| put the bug in someone's ear (v)         | - [birəni kiminsə qulağına qoymaq] - qulağına pıçıldamaq, gizlicə təlqin etmək           |
| put the cat near the gold-fish basin (v) | - [pişiyi içində qızıl balıq olan qaba yaxın buraxmaq] = Qoyunu qurda tapşırmaq          |
| put the cart before horse (v)            | - [arabanı atın qarşısına qoymaq] - tərsi-məssəb iş görmək; baş-ayaq qoymaq              |

## Qq

|                  |                                |
|------------------|--------------------------------|
| queer fish       | - [qəribə balıq] – qəribə adam |
| quiet as a mouse | - = siçan kimi sakit, səssiz   |

## Rr

|                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| rabbit - hearted                  | - [dovşan ürəkli] - qorxaq, cəsarətsiz   |
| ragged colt may make a good horse | - [pis dayçadan (bəslənən) yaxşı at olar] = Çalışsan, pisi də yaxşı etmək olar; Elə atadan belə oğul? - Küldən od törəyər, oddan kül |
| rain cats and dogs                | - [it-pişik yağışı] - şiddətli, şıdırğı yağış = Bir yağış yağır, ucundan tut, çıx göyə   |

|   |   |
|---|---|
| raise more hog and less hell                    | - öz işi ilə məşğul olmaq və "yüksək materiyyaya" girişməmək; burnunu başqa yərə soxmamaq   |
| rat (n)   | - [siçovul] - yaramaz, bivec adam   |
| rat-face  | - [siçovul sifətli] - fırldaqçı, cüvvəllağı   |
| rat-firm  | -siçovul firması] ştrcykbexerləri (tətil edən fəhlələrin yerinə işə çıxmış fəhlələri) işə götürən firma   |
| rat on someone                                  | - [kimdənsə siçovulluq etmək] - kimdənsə xəbərçilik etmək, qiybət etmək   |
| rat-race  | - [siçovul yarışı] - basabas, darısqal yerdə rəqs   |
| raven (v)                                       | - [erkək qarğa] - acgözliiklə ycmək   |
| red as a lobster                                | - [xərçəng kimi qırmızı] = çuğundur kimi qırmızı  |
| Red Herring                                     | - [hisə verilmiş siyənək balığı] - əsas, vacib bir məsələdən diqqəti yayındırmaq üçün ortaya atılan nə isə bir mövzə= Mətləbdən qaçmaq; Ortaya söhbət atmaq |
| ride the black donkey (v)                       | - [qara çşşəkdə oturmaq] - pis əhval-ruhiyyədə olmaq  |
| ride the high horse (v)                         | - [hündür atı sürmək] - özünü dartmaq   |
| right offthe bat                                | - [birbaşa yarasadan] - o dəqiqə, ilk növbədə, o saat   |
| run around like a chicken with its head cut (v) | - [başı kəsilmiş cücə kimi fırlanmaq] = əti kəsilmiş kimi...; var-gəl etmək   |
| run around like a squirrel in a cage (v)        | - [qəfəsdəki dələ kimi fırlanmaq] - bütün giünü əlləşmək; fırfıra kimi fırlanmaq  |
| run into ajelly-fish (v)                        | - [meduza ilə toqquşmaq] - kələyə düşmək, işə düşmək  |
| run with the hare and to hunt wilh the dogs (v) | = Dovşainə "qaç" dcyir, tazıya "tut"  |

## Ss

|   |   |
|---|---|
| sacred cow  | - [müqəddəs inək ) - foxunulmaz və ya dəyişməz olan (toxunulmasına icazə verilməyən) fikir və ya əşya                         |
| (the) scalded dog fears cold water                      | - [bir dəfə yanmış it soyuq sudan da qorxur ) = Süddən ağzı yanan qatığı da üfləyə-üfləyə içər; İlan vuran ala çatıdan qorxar |
| scornful dogs will eat dirty puddings                   | - [sırxab (hər şeydən iyrənən) itə qoğalın çirklişi çatır] = Sonalayan ya kora düşər, ya da keçələ                            |
| see a man about a dog (v)                               | - [itə görə bir adamın yanına getmək] - səbəbi söylənilmədən çıxıb getmək (əsasən ayaqyoluna gedərkən işlənilir)              |
| see how (which way) the cat jumps (v)                   | - [pişiyin hansı səmtə tullanacağını gözləmək] - işin sonunu gözləmək = Külək hansı tərəfə əssə, o tərəfə getmək              |
| seek a hare in a hen's nest (v)                         | - [dovşanı toyuq hinində axtarmaq] - boş, səfeh, lazımsız işlərlə məşğul olmaq  |
| see the lions (v)                                       | - [şirləri görmək (şirlərə baş çəkmək)] - görməli yerləri görmək  |
| sellapup(v)   | - [küçüyü satmaq] - gəlir gətirəcək bir şeyi əldən buraxmaq = Fərsəti əldən vermək; Çörək verən əli kəsmək                    |
| sell hens on a rainy day (v)                            | - [toyuqları yağışlı havada satmaq] - iş bacaran olmamaq - Su qiymətinə satmaq  |
| sell the bear's skin before one has caught the bear (v) | - [ayını tutmamış dərisini satmaq] = Arxı tullanmamış "hop" demək   |
| send a catfor lard (v)                                  | - [donuz piyinin dalınca pişiyi göndərmək] = Qoyunu qurda tapşırmaq   |
| send (someone) to buy thepigeon's milk (v)              | - [kimisə göyərçin südü dalınca göndərmək] - mümkün olmayan bir iş dalınca göndərmək = Gedər-gəlməzə yollamaq; Quş            |

|  |   |
|--|---|
| separate the sheep from the goats (v)                  | südü dalınca göndərmək<br>- [qoyunu keçidən ayırmaq] - adamları tanımaq, ayırmaq = Tükü tükdən seçmək; Yaxşını pisdən seçmək                              |
| serve as a guinea pig (v)                              | - [sınaq donuzu olmaq] - hər hansı bir sığın, təcrübənin öz üzərində aparılmasına icazə vermək = Dəlləkliyi öz başında öyrənmək                           |
| set a begger on horse-back and he'll ride to the devil | - [dilənçini atın belinə oturtsan, birbaşa şeytanın yanına aparacaq] = Üz verərsən, astar da istər  |
| set the fox to keep the geese (v)<br>shark (n)         | - [qazları tülküyə tapşırmaq]<br>Qoyunu qurda tapşırmaq<br>-[köpək balığı] - yırtıcı, görməmiş, hər şeyi qamarlayan adam                                  |
| shark (v)  | - [köpək balığı] - yırtıcılıq etmək   |
| sheepish (a)   | - [qoyun kimi] - qorxaq, cəsə-rətsiz, aciz  |
| (the) sheep without a shepherd<br>shoe the goose (v)   | - [çobansız qoyun sürüsü] - rəhbərsiz kütlə<br>- [qaza ayaqqabı geyindirmək] - lazımsız, səfeh işlə məşğul olmaq  |
| shoot the bull (v)                                     | - [öküzü güllə ilə vurmaq] - cəfəng danışmaq, çərənləmək  |
| shrimpish (a)  | - [krevet (xırda xərçəng) kimi] - əhəmiyyətsiz, cüzi, bivec   |
| shy fish   | - [utancaq balıq] - cəsə-rətsiz, utancaq adam   |
| skin the lamb (v)                                      | - [quzunu soymaq] - soymaq, var-yoxunu almaq, talamaq   |
| smart as afox<br>smellafox(v)                          | - = tülkü kimi bic, ağıllı<br>- [tülkü iyi hiss etmək] - bədbəxtçiliyi, fəlakəti qabaqcadan hiss etmək, duymaq  |
| smell a rat (v)  | - [siçovul iyi hiss etmək] - bədbəxt, pis bir hadisəni qabaqcadan hiss etmək; ürəyinə dammaq; hər hansı bir əngəl işdə kiminsə əli olduğundan şübhələnmək |

|                                       |  |
|---------------------------------------|--|
| snake (n)                             | - [ilan] - əhəmiyyətsiz, bivec adam  |
| snake (v)                             | - [ilan] - qıvrılmaq, sarmaşmaq, yaltaqlıq etmək (məcazi mənada)                   |
| snake-dance                           | - [ilan rəqsi] - idmançıların triumfal marşı                                       |
| snake-headed                          | - [ilan başı] - qəzəblənmiş  |
| snake-in-the grass                    | - [ot içində ilan] - alçaq və yalançı adam = Əfi ilan; dişsiz ilan (məcazi mənada) |
| snake-juice                           | - [ilan şirəsi] - spirtli içki   |
| snake story                           | - [ilan hekayəti] - ovçu hekayəti  |
| speak like a mouse in the cheese (v)  | - [pendirin içinə girmiş siçan kimi danışmaq] - çox astadan danışmaq               |
| spider-hole                           | - [həriimçək yuvası] - siçan deşiyi  |
| spider-table                          | - [hörümçək stolu] - nazik ayaqlı stol   |
| spider-work                           | - [hörümçək (toru kimi) işi] - zərif iş  |
| spring chicken                        | - [yaz cücəsi] - ağızından süd iyi gələn, gənc                                     |
| squirrel something away               | - [nəyisə dələ kimi gizlətmək] - nəyisə gizlətmək və ya yığıb saxlamaq             |
| stable horses together (v)            | - [atları bir tövləyə yığmaq] - əlbir işləmək; dostluq etmək                       |
| stag (v)                              | - [erkək maral] - oğlan yığıncağına toplaşmaq                                      |
| start another hare (v)                | - [başqa dovşana keçmək] - mövzunu, söhbəti dəyişmək; söhbəti başqa məcraya salmaq |
| stay until the last dog is hung (v)   | - [son it asılanadək dayanmaq] - sonədək dayanmaq, dözmək                          |
| (the) still sow eats up all the draff | - [sakit donuz bütün (ycmi) yalı yeyir] = Suyun lal axanı, adamın ycrə baxanı      |
| stir up a hornes nest                 | - = Arı pətəyini dağıtmaq; -   |

|   |   |
|---|---|
|   | çətinlik və qalmaql tövratmək; hay-küy, dava-dalaş salmaq   |
| stool-pigeon  | - [göyərçin-manok (maniok-ovçular tərəfindən ovu aldatmaq üçün istifadə edilən quş)] - ara qarışdıran adam  |
| Straight from the horse's mouth<br>strong as an ox<br>stnit like the crow in the gutter (v) | - [düz atın ağzından] - birbaşa ilk və mötəbər mənbədən<br>- = öküz kimi güclü<br>- [qanovdakı qarğa kimi özünü dartmaq] özünü dartmaq, lövğalanmaq<br>~[meymunu sormağ )<br>butulkanın boğazından icmək<br>~ [qumlaqçı balığını udmaq)<br>Deyilən acı sözü məcburən udmaq, qəbul etmək |
| suck the monkey (v)   | - [donuz] - donuz (məcazi mənada)   |
| swallow the gudgeon (v)   |   |
| swine (n)   |   |

## Tt

|  |  |
|--|--|
| tail wagging the dog   | - [iti arxasınca aparən quyuq) kiçik bir hissənin böyük orqanizmi idarə etməsi<br>Bapbalaca boyu var, dam dolusu toyu var                    |
| take the bear by the tooth (v)<br>take to something like a duck to water (v) | - [ayını dişindən tutmaq )<br>ağılsız olaraq risk etmək<br>- [ördək özünü suda hiss edəni kimi] - özünü cvindəki kimi hiss etmək             |
| talk horse (v)   | - [at (kimi) danışmaq] - kobud danışmaq  |
| talk the dog's hind leg off (v)  | - [o qədər danışmaq ki, itin dal ayağı çıxıb düşsün] - öləncən danışmaq; danışb yormağ   |
| talk the hind leg off a donkey (v)   | - [o qədər danışmaq ki, eşşəyin dal ayağı çıxıb düşsün) - çox danışmaq, zəvzəmək, boşboğazlıq etmək ~ Eşşəyin dal ayağı ("qanmaz" mənasında) |
| talk Turkey (v)  | - [hinduşka (kimi) danışmaq] - ciddi danışmaq (adətən biznes haqqında)   |

take the buli by the horns (v)

- [öküzü buynuzundan tutmaq] - çətin problemlərlə cəsurluqla üzləşmək və həll etmək; işi əlinə almaq; işin içinə girmək

teach an eagle to fly (v)

- [qartala uçmaq öyrətmək] - lazımsız işlə məşğul olmaq

teach the dog to bark (v)

- [itə hürmək öyrətmək] - lazımsız işlə məşğul olmaq

teddy bear

- yalançı

that cock won't fight

- [ bu xoruz vuruşmayacaq] - bu kələk baş tutmayacaq = Keçəl suya getməz

that is

the straw that

- ~ Bir saman çöpü dövənin belini qırar; Səbr kasasını doldurmuş son damla

broke the camel's back

there are more ways of killing a dog than by hanging

- [iti öldürmək üçün asmaqdan başqa da yollar var] - məqsədə nail olmağın yollar çoxdur

there are more ways of killing the cat (the dog) than choking it with cream (the bone)

- [pişiyi (iti) öldürmək üçün onu qaymaqla (sümüklə) boğmaqdan başqa da üsullar var] - məqsədə nail olmağın yolları çoxdur

there are no birds of this year in last year's nest

- [keçən ilki yuvada bu il daha quş yoxdur] = Gördüyün küləklər kəsilib

there are plenty of otherfish in the sea

- [dənizdə külli miqdarda başqa balıq var] - çoxlu miqdarda başqa seçim var = O olmasın, bu olsun

There is more than one way to skin a cat

- [pişiyin dərisini soymağın bir neçə üsulu var] - problemi bir neçə yolla həll etmək mümkündür = Qoyunun dərisini soymağın bir neçə yolu var; həmişə bir çıxış yolu tapmaq olar

There is no use to teach a pig to play on a flute

- [donuza fleyta çalmaq öyrətməyin nə xeyri var] = Quyuya su tökməklə quyuda su olmaz

the toad in the hole

- [yuvasında qurbağa] - xəmirin içində bifşteks

the toad under the harrow

- [əziyyətdə olan qurbağa] - tam tabeçilikdə olan adam

the Triton among the minnows triton]

- [xırda çay balıqlarının arasında olmayan yerdə bu da yaxşıdır = Qoyun olmayan yerdə keçiyə Kəraməddin ağa deyərlər

Three women and a

- [üç arvadla bir qaz artıq bazar



|  |   |
|--|---|
| goose make a market  | yaradır] - arvadlar olan yerdə<br>hay-küy olur = Arvad bazarı acmaq   |
| throw a monkey<br>wrench in the works  | - kiniinsə planlarına əngəl törət-<br>nək = Kefinə soğan doğramaq,<br>İşinə pəl vurmaq  |
| throw him into the Nile<br>and he will come up<br>with a fish in<br>mouth<br>tiger striped               | - [onu Nil çayına atsan da, üzüb<br>çıxacaq, hələ ağzında balıq da<br>his çıxardacaq] = Dəyirmanın bo-<br>ğazına ölü salsan, diri çıxacaq<br>- [zolaqlı pələng] - livrey<br>geyinmiş lakey, nökər         |
| till the cows come<br>home   | - [inəklər evə dönənədək]<br>günün sonuna qədər, uzun müd-<br>dətə = İneyimiz evə dönənədək,<br>Şər qarışanadək   |
| toad eater<br>toady (a)<br>to a rude ass (there<br>must be) a rude keeper                                | - [qurbağa yeyən] - yaltaq<br>- yaltaq<br>- [kobud eşşəyə kobud sahib<br>lazımdır]= Niyyətin hara, mən-<br>zilin ora  |
| tomcat (v)   | - qız dalınca düşmək, adaxlı-<br>bazlığa getmək   |
| top dog<br>(the) tortoise wins the<br>race while the hare is<br>sleeping<br>turn a cat in the pan<br>(v) | - qalib ( <i>under dog</i> - məğlub)<br>- [Ezop: - Bağa yarışı dovsan<br>yatarkən udur] = Yatan aparmaz,<br>yetən aparar<br>- [tavada pişiyi çevirmək] – hər<br>şeyi baş-ayaq, tərsi-məssəb çə-<br>virmək |
| turn the geese in swans<br>(v)   | - [qazları qu quşlarına döndər-<br>mək] - bəzəmək, şisirtmək (mə-<br>cazi mənada)   |
| turn turtle (v)  | - = tısbağa kimi aıxası üstə cəv-<br>rilmək   |
| two cats and a mouse,<br>two wives in a house,<br>two dogs and a bone<br>never agree in one              | - [iki pişik bir siçanı, iki arvad<br>bir evi, iki it bir sümüyü heç vaxt bölə bilməz ]<br>- İki qoçun başı bir qazanda qaynamaz  |

## Uu

under dog  
unlicked cub

- məğlub (*top dog* - qalib)  
- [yalanmamış küçük] - bığ yeri  
təzəcə terləmiş, hələ formalaşmamış gənc,  
ycniyctmə

## Vv

venture a small fish to  
catch a great one

- [xırda balıqdan kcç ki, böyük  
balığı tutasan] = Böyük işlər  
xatirinə kiçik işləri qurban vc-  
rərlər; Bir buğda əkməsən, min  
buğda tapmazsan

very like a whale

- [balınaya oxşar] - həqiqətə  
uyğun olmayan, uydurma - Boş söhbət!;  
Cəfəngiyyat! Şiştirtmə!

## Ww

(the) wagon must go  
whither the horses  
draw it

- [atlar hara sürsə, araba da ora  
gctməlidir] ;= Ağa dcyr sür də-  
rəyə, sür dəərəyə; Ayağım hara,  
başım ora; Niyyətə hara, mən-  
zilin ora

wake a sleeping wolf  
(v)

- [yatmış canavarı oyatmaq] -  
aləmi qatıb-qarışdırmaq; risk ct-  
mək; özünü işə salmaq = Arı yu-  
vasına çöp uzatmaq

wake snakes (v)

- [ilanları oyatmaq] - dava-dalaş  
salmaq

war horse

- [müharibə atı] - döyüş coşqun-  
luğu

warm a snake in one's  
bosom (v)  
wasp (v)

sinəsində ilan bəsləmək  
(isitmək)  
- [çşşəkarısı] - acıqlanmaq,  
qıcıqlanmaq, əsəbləşmək

waspish (a)  
(the) wasps' nest

-əşəbi, hirsli  
-Arı pətəyi, canavar yuvası  
(məcazi mənada)

wasp waist

- [arı beli] - incəbel, nərmənazik

|  |   |
|--|---|
| we don't kill a pig<br>every day<br>whale (v)  | - [gündə donuz kəsmirik]<br>Gündə bayram olmaz<br>- [balina, kit] - döymək, əziş-<br>dirmək   |
| what do you expect -<br>from a pig but a grant   | -qanacaqsızdan, qanmazdan<br>(donuzdan) daha nə gözləmək<br>olar; Eşşəyin vəzifəsi eşşəklik<br>etməkdir   |
| what is sauce for the<br>goose is sauce for the<br>gander  | - [dişi qaz üçün yaxşıdırsa,<br>erkek qaz üçün də yaxşıdır] =<br>Qonşuda bişər, bızə də düşər =<br>Qonşunu ikiinəkli istə ki, özün<br>də birinəkli olasan   |
| when pigs fly  | - [donuzlar uçanda] = qulağının<br>dibini görəndə   |
| when the cat's away<br>the mice will play<br>when the dog says<br>meow<br>when the fox preaches,<br>take care of your geese        | - = pişik olmayanda siçanlar ova<br>çıxar; At ölüb, itin bayramıdır<br>- [it miyoldayanda] = Qulağının<br>dibini görəndə<br>- [tülkü ki, başladı moizə oxu-<br>mağa, qazlarından muğayət ol ] =<br>Şirin dilə, yağlı sözə aldanma;<br>tülkü həccə gedir |
| when the pig is offered<br>hold the poke   | - [donuz təklif cləsələr, tez<br>torbanı hazır tut] = Fursəti fəvt<br>eləmə, bir daha düşməz ələ  |
| when two ride on one<br>horse, one must sit<br>behind<br>where the dog was<br>hanged<br>while the grass grows<br>the horse starves | - [iki nəfər bir atda gedəndə,<br>gərək biri arxada otursun] = Biri<br>od olanda, o biri gərək su olsun<br>- [it asılan yerdə] - xoşagəlməz,<br>nəs yerdə<br>- [ot bitincə at acından ölər] =<br>Ölmə, cəşşəyim, ölmə, yaz gələr,<br>yonca bitər        |
| white crow   | - [ağ qarğa] - nadir bir əşya;<br>qeyri-adi bir insan (başqalarına<br>oxşamayan)  |
| white elephant   | - [ağ fil] - məşəqqətli mülkiy-<br>yət, yəni çox baha, lakin əhə-<br>miyyətsiz bir şey; elə bir şey ki,<br>onu saxlamaq baha başa gəlir,<br>satmaq da olmur, çünki heç kim<br>istəmir = Dəyirman daşı olub,<br>keçib boynuma                            |
| white horses   | - [ağ atlar] - ağ köpüklü dalğalar  |

|   |   |
|---|---|
| who bulls the cow must keep the calf                | - [kim inəyə buğalıq edirsə, buzovu da saxlamalıdır] - ananın və uşağın qayğısına ata qalmalıdır = Arvadı əri saxlar, pendiri dəri  |
| who keeps company with the wolf, will learn to howl | - [canavarla dostluq edən ulamağı öyrənər] = Atı atın yanına bağlasan, həmrəng olmasa da, həmxasiyyət olar  |
| who will bell the cat?                              | - = Bəs pişiyin boynuna zəngi kim assın? (bir lətifədə deyilir: bir gün siçanlar qərara gəlirlər ki, təhlükədən vaxtında xəbər tutmaq üçün pişiyin boynuna zınqırov assınlar. Bu qərarı eşitdikdə bala siçan soruşur: "Bəs pişiyin boynuna zınqırovu kim asacaq?" = Bir qərarı ki, yerinə yetirən olmayacaq, onu çıxarmaq faydasızdır |
| why keep a cow when you can buy milk?               | - [Süd almaq mümkünsə, inək saxlamaq nəyə lazımdır?] = Asan yolu qoyub özünü çətinə salma   |
| wild cat  | - tez özündən çıxan şəxs; işçilərin qeyri-rəsmi tətili  |
| (a) wild-geese chase                                | - [vəhşi qaz ovu] - hədəd yerə axtarmaq; ora-bura qaçmaq = Dünənki günlə yaşamaq  |
| wild horses couldn't drag someone                   | - [vəhşi atlar heç kimi sürüyə bilməzlər] = Zorla güc olmaz; Quşu quşla tutarlar  |
| wild horses shall not drag it out of him            | - [bunu ondan vəhşi atlar da dartıb çıxara bilməz] = kəlbətinlə də çıxartmaq olmaz  |
| (the) willing horse is most ridden                  | - [üzüylə atı çox sürərlər] - Üzünü yumşaq göstərsən, başına çrxarlar; Üz versən, astar da istərlər; Bir verərsən, bir də dilər, yatmağa yer də dilər   |
| wise as an owl<br>wolf (n)                          | - = bayquş kimi müdrik<br>- [canavar] - yırtıcı (məcazi mənada), görməmiş, acgöz  |
| wolf (v)<br>wolf in sheep's<br>clothing             | - [canavar] - acgözlüklə yemək<br>- - qoyun dərisi geymiş canavar   |

|   |  |
|---|--|
| wolfish (a)   | - [canavar kimi] - acgöz, görməmiş   |
| (the) wolf may lose his teeth but never nature      | - [qurdun dişləri tökülər, amma pis xasiyyəti dəyişməz] - İt itliyini tərgitsə də, sümsünməyini tərgitməz        |
| wooden horse<br>work horse<br>work like a horse (v) | - [taxta at] - dar ağacı, eşafot<br>- = ağır yük atı (məcazi mənada)<br>- [at kimi işləmək] = eşşək kimi işləmək |
| worm (n)  | - [qurd, soxulcan] - əhəmiyyətsiz, bivec adam  |
| Worm-eaten  | - [qurd, güvə yemiş] - köhnəlmiş, nimdaş, cındır   |
| (the) worm of conscience                            | - vicdan əzabı   |

## Yy

|   |   |
|---|---|
| You cannot catch old birds with chaff   | - [qoca quşu küləşlə tutmaq olmaz] = Qoca tülkü tələyə düşməz   |
| You cannot flay the same ox twice   | - [bir öküzü iki dəfə soymaq olmaz] = Bir qoyndan ikr dəri çrxmaz   |
| You cannot teach an old dog new tricks  | - [qoca köpəyə yəni yollar öyrətmək olmaz] ~ Qoca öküzü öldürmək olar, öyrətmək yox; Qırında öyrənən gorunda çalar  |
| You can take a horse to the water but you cannot make him drink<br>You may swallow the ox and be choked by its tail | - [atı suya apara bilərsən, amma su içməyə məcbur edə bilməzsən] = Zorla güc olmaz<br>- [öküzü yeyib, quyruğu ilə boğulmaq da olar] = Dənizi üzüb keçərək, kiçik gölməçədə batmaq da olar; Ocağı söndürüb, külü ilə oynayır |

## Zz

|   |  |
|---|--|
| Zeal without knowledge is a runaway horse | - = Bılıksız cəhd yüyəni qırıb qaçmış at kimidir |
|---|--|